

KP

KYRKPRESSEN

TORS DAG 28 OKTOBER. NR 22/2021

KYRKPRESSEN

LOKALT

KYRKPRESSEN LOKALT

Här hittar du artiklar från de olika regionerna i Svenskfinland samt församlingarnas annonsering.

Helsingfors	sid 3
Borgå – Sibbo – Vanda	sid 9
Åboland-Åland	sid 13
Sydösterbotten	sid 17
Korsholm	sid 21
Pedersöre	sid 25
Mellersta Nyland	sid 29

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Erika Rönngård, erika.ronngard@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6322. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Att ligga vaken i vargtimmen

KOLUMN

Helene

Liljeström

jobbar som tf. kyrkoherde i Matteus församling.

FOTO: STEFANIE LINDROOS

DET FANNS en tid när sömnen var självklar om det bara fanns möjlighet att sova. Jag var småbarnsmamma i många år, eftersom vi har fyra barn och åldersskillnaden mellan några av dem är ganska stor. På den tiden kom sömnen genast om ingen ropade på mig.

Så är det inte längre. Numera vaknar jag ganska ofta och har inte lika lätt att somna om. Om jag oroar mig för någon eller något blir det ännu svårare att koppla bort tankarna och slappna av.

JAG TÄNKER nog som Knyttet att "på natten blir det hemska mycket värre än det är" (Tove Janssons Knytt). Knyttet har så rätt. Det har jag fått uppleva under många nattliga timmar. På natten har jag oroligt

gått omkring och oron har varit svår att hantera när sjukdom i familjen eller något annat har känts skrämmande. På dagen är det lättare att vara rationell och göra någonting konkret så att oron lättar.

NUMERA ÄR JAG inte så frustrerad om jag inte kan sova hela natten. Det är ju viktigt att få någon sömntid annars blir det säkert till och med farligt för kroppen. Det finns sömnskolor och hjälp av olika slag om sömnen bara inte infinner sig. Men ett vakande som inte är så allvarligt stressar mig inte längre.

Om jag inte kan sova mot morgonnattnen, och bara ligger och vrider mig utan att få tag i sömnen, stiger jag helt enkelt upp. Gör något annat. Att läsa är ju gan-

»Numera är jag inte så frustrerad om jag inte kan sova hela natten.«

ska stillsamt och det stör inte heller någon annan som kanske sover i huset. Att titta på en film eller serie går också bra om ljudet är på minimum. Det gör väl inget om jag somnar efter någon timme i stolen och vaknar när filmen är slut... Det går ju att ta upp tråden där jag tappat den. En skön kopp te med honung är ju också gott att dricka i vargtimmen. Eller att följa med hur morgonen ljusnar.

EGENTLIGEN ÄR de allra tidigaste morgontimmarna rätt sköna att få uppleva. Några av skogens djur har ibland vågat sig ganska nära huset så jag har fått se dem på nära håll. Men om jag har något jag oroar mig för eller bär ett problem som är verkligt svårt att lösa, då hjälper nog inte boken eller facebooken eller filmen. Då kan jag bara bli lugn av att tala med Gud. Ropa utan ljud, viska om och om igen. Var du nära! Hjälp! Du ser och vet! Jag kan inte göra något men du kan! Vargtimmen kan vara en bra tid att tala med Gud. Han sover inte heller. Han lyssnar och är där.

Hallå där Mathias Rosenlund!

Han deltar i Bokmässan och talar om ungas illamående och porrens roll.

– **VIA PORRINDUSTRIN** skapas skadliga förväntningar på könsroller och sexualitet.

Han hade aldrig för avsikt att skriva om unga och porrberoende – men sedan fanns plötsligt hans huvudperson Theo där framför sin dator.

– **JAG HAR** två tonåringar, så jag vet att det inte är lätt att tala med sina barn om porr, men ju mer vi öppnar upp och talar om det, desto lättare går det. Det är viktigt att lära unga att se mediekritiskt också på porren och viktigt att prata om känslor, skam och kroppslighet.

ERIKA RÖNNGÅRD

Vaken igen? Du är inte ensam

FOTO: PEXELS/COTTONBRO

Alla sover dåligt ibland, men om sömnproblemen håller i sig många nätter lönar det sig att söka hjälp.

TEXT: **ERIKA RÖNINGÅRD**

En gång i tiden brukade **Martias Gädda** sova jättebra.
– När jag var i armén kunde jag somna på lastbilsflaket så fort bilen startade. Jag har till och med varit stolt över min sömn.

Sedan kom år 2002. Gädda kom hem från ett fredsbevarande uppdrag, gifte sig och flyttade ihop med sin fru och hade ett väldigt krävande arbete.

– Jag tror att mina sömnproblem var arbetsrelaterade. Jobbet tog mycket av min tid, min själ och mitt engagemang.

I september det året tror han att han inte sov över huvud taget. Gädda hamnade hos en läkare som blev arg för att han inte kommit tidigare.

– Han sa att jag förstört min sönmekanik för resten av livet, men jag håller inte riktigt med honom.

Han blev sjukskriven ett par månader och fick först sömnmedicin och senare en medicin mot depression och ångest. Den har han fortfarande kvar som skyddsmedicin, men med en bråkdel av dosen.

– I normala fall sover jag bra numera, somnar på en kvart och sover hela natten. Men om jag blir stressad eller upprörd påverkar det genast sömnen, då hjälper inte ens medicinen.

Vad gör du när du ligger vaken om natten?

– Som kristen har jag förstås bett, eller lyssnat på den upplästa versionen av Bibeln i min Bibelapp. Det fungerar ibland.

Han har också en andningsövning som han brukar ta till – han andas djupt och långsamt, håller inne luften en stund och andas sedan ut långsamt.

– Jag är inte en sån som stiger upp om jag inte kan sova. Jag går inte upp och äter, jag dricker inte varm mjölk. Jag ligger med slutna ögon. Det här är ett råd jag kan ge: stig inte upp och börja inte titta på någon skärm.

Vad har du lärt dig av att ligga sömnlös?

– Att det inte är hela världen att ligga osömnig en natt, alla har sådana nätter ibland av olika orsaker. Det är inget att stressa upp sig över, men man kan ta det lite lugnare nästa dag. Men låt det inte gå en vecka utan att du söker hjälp om du inte alls kan sova.

Matias Gädde. FOTO: PRIVAT

Petteri Hyrynkangas. FOTO: TERVEYSTALO

Heidi Bergman. FOTO: PRIVAT

Minst sju timmar

– Sömnproblem är en mycket vanlig orsak till att människor söker hjälp hos arbetshälsovården. Upp till 10 procent av finländarna lider av långvariga sömnproblem, säger **Petteri Hyrynkangas**, arbetshälsovårdsläkare på Terveystalo.

På kort sikt kan nätter med för lite sömn leda till problem med minne och koncentration, att vi blir irriterade och att vår bilkörning påverkas på motsvarande sätt som om vi skulle ha druckit alkohol.

– Undersökningar har visat att långvariga sömnproblem påverkar livskvaliteten och kan öka risken för olika sjukdomar – till exempel depression, högt blodtryck, hjärt- och kärlsjukdomar och diabetes. Personer med långvariga sömnproblem löper också en ökad risk för olyckor, säger Hyrynkangas.

Därför lönar det sig att ta sömnproblemen på allvar. Människor är individer, och deras sömnproblem kan också ha många olika orsaker.

– Men för många kan det vara så att de helt enkelt har för lite tid att sova. Få av oss klarar sig med mindre än sju timmars sömn, och en del kan behöva nio timmar.

En regelbunden sömnrhythm är också viktig – alltså att vi går och lägger oss och stiger upp ungefär vid samma tid varje dag.

– Jag brukar också uppmana patienterna att vara uppmärksamma på aktiviteter under dags- och kvällstid som kan störa sömnen. Det har talats mycket om att smarttelefoner kan påverka sömnen negativt, men samma sak gäller alkohol och kaffe sent på kvällen. Och även om fysisk aktivitet tidigare på dagen kan hjälpa oss att somna bättre på kvällen kan effekten bli den motsatta om man tränar för sent på kvällen.

Prioritera kvällsrutinerna

– Sömlöshet är faktiskt en del av livet. Jag tror vi glömmar att det är normalt att ha perioder när vi sover sämre, säger **Heidi Bergman**.

Även om vi bara sover en tredjedel av dygnet återspeglas de övriga två tredjedelarna i hur vi sover. Vår sömn påverkas om nervsystemet går på högvarv, och Bergman påminner om att det inte bara behöver handla om utbrändhet utan också kan röra sig om vanlig vardagsstress.

– Jag tror att vi är lite rädda att berätta om vår sömlöshet. Det finns en skam kring det, tänk om någon tror att jag mår dåligt?

Numera åter hon sömnmedicin i lägsta dosen.

– Nu klarar jag av att gå till jobbet och känner mig som en människa.

»Jag tror att vi är lite rädda att berätta om vår sömlöshet.«

Om man testat hemmaknepen – till exempel att röra på sig utomhus under dagen, ha det svalt i sovrummet och ha lugna kvällsrutiner – utan att få hjälp tycker Bergman att man ska kontakta vården.

För henne fungerar det inte att ligga kvar och vrida sig i sängen, då stiger hon hellre upp och gör något annat en stund.

– Det kan vara att ta fram en bok, gå och diska eller måla.

Hon har lärt sig att hon somnar bättre om hon först tröttar ut hjärnan genom att fokusera på annat än sömnen – till exempel en bok eller ett spel på telefonen. Om det i stället är hjärnan som är trött medan kroppen är uppe i varv försöker hon göra avslappningsövningar eller stretcha.

– Det är bra att ha metoder att ta till även om ingen av dem är vattentät. Olika strategier kan få oss att känna att vi kan påverka situationen, och utan dem förlorar vi lätt hoppet.

Att förbereda sig inför nattens sömn genom speciella kvällsrutiner hjälper oss att varva ner.

– Men hur många sätter en timme på att förbereda sitt sovande? Kroppen är sekundär – tills den inte fungerar längre.

KYRKAN I HELSINGFORS

PROGRAMMET GÄLLER FREDAG 29.10 – TORSDAG 11.11

Matteus församling

Andligt liv

Matteusmässan: I Matteuskyrkan, söndagar kl. 10. Följ med direkt via Matteus församlings Facebooksida och delta i gemenskapen i kommentarsfältet. Vi strömmar mässan två eller tre gånger i månaden. I november strömmas mässorna 7.11 och 28.11. Strömningarna hittas också på församlingens hemsida www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus. Förändringar i programmet kan ske.

Musikandakt: 31.10 kl. 10. Deltagare i orgelkursen för barn och unga medverkar.

Ljusandakt: Varmt välkomna på ljusandakt på Alla helgons dag 6.11.2021 kl. 18 i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. Under andakten minns vi alla dem som gått bort under året.

MU-mässa: Matteus Ungdoms veckomässor är tillbaka! Välkommen med vare sig du är ung i ålder eller hjärta, varje onsdag kl. 18.

Missa inte! Kvällsmässa: Söndag 31.10 kl. 18 i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. En stämningsfull mässa utan krav. Välkommen också på kvällste efteråt.

Molnet: En bönegrupp som är öppen för alla. Du kan komma en eller flera gånger. Vi träffas några torsdagar i månaden i Matteuskyrkan kl. 18–19.30. Följande samlingar 4.11 och 28.11. Välkommen! Info: Gun Holmström, 040 759 6851. Mer info finns också på hemsidan: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Bibel för moderna tänkare: Bibelstudie torsdag 18.11 kl. 18:30. Döden – vad säger Bibeln? Överlever man att mista nån? Gäst; Monica Heikel-Nyberg. **Stillhet:** Hämta andan i Matteuskyrkan torsdag 18.11 kl. 18–18:30. Tänd ett ljus, lyssna till musiken och dina egna tankar. Stanna upp i en minut eller 30 och tänj ut tiden och tanken i skymningen.

Barn och unga

Missa inte! Musiklek: På tisdagar samlas Matteus musiklek i Matteuskyrkan. Välkommen med du som är hemma med barn och vill prata och sjunga bort en stund. Klapp och Klang kl. 10 och 11, Gung och Sjung kl. 11:30. För mera info kontakta musikledare Daniela: daniela.stromsholm@evl.fi.

Tweentisdag: Öppet hus för

barn i åk 3–6. Kom och pyssla, spela TV-spel, gör läxor tillsammans med en hjälpis, häng med dina vänner och fika. Tisdagar kl. 14–17.

Öppet hus för unga: I Matteuskyrkan varje onsdag kl. 15–18. Du kan komma och äta mellanmål, läsa läxor, mysa i soffan med en kompis, spela pingis, hänga på telefonen eller bara chilla och prata med våra ungdomsledare.

Musik

Popkören: övar varje tisdag kl. 15:30

Kyrkokören: övar varje tisdag kl. 18:30.

Matteus Voice: övar nästa gång söndag 31.10 och 14.11 kl. 15:30

Vår Ton: Håller paus under hösten. Vi börjar sjunga igen 19.1.2022.

Orgelkonsert med Niels Burgmann: 7.11 kl. 18. Niels Burgmann spelar Bachs sonater nr 3, 4 & 5. Efter konserten tas kollekt upp till förmån för Matteus musikverksamhet.

Stickklubben: Vi träffas torsdagar udda veckor kl. 11–13. Följande träffar är 28.10 och 11.11.

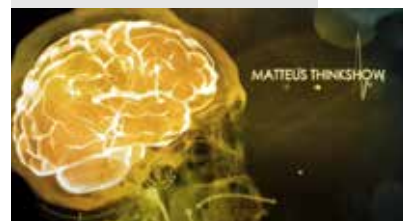
Matteus SALT: Lördag 30.10 kl. 10–12. Diskussion och fördjupande reflektion med brunch.

Samling för män: En diskussionskväll fredag 12.11 kl. 18–20, i Matteuskyrkan. Kontakt för SALT och Samling för män – Juho Kankare, 050–3803957

MATTEUS Thinkshow

Tema: psykisk hälsa

Torsdag 11.11 kl. 18:30. Aktuella teman ur ungdomsvärlden i vuxen förpackning tillsammans med våra unga experter. Den här torsdagen är temat psykisk hälsa. En talkshow som väcker tankar. ThinkShowen strömmas på Matteus Youtubekanal, delta där det passar dig bäst. Kan även ses i efterhand.

Kvinnor mitt i livet: Intres-santa gäster, boksamtal eller promenader. För kvinnor i alla åldrar. Vi träffas 1.11 och 29.11. Mer info: Helena Salenius, helena.salenius@evl.fi.

Behöver du hjälp eller stöd? Du kan alltid kontakta församlingen anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med! Våra diakoniarbetare är Carita Riitakorpi 050-380 3986 eller Mari Johnson 050-380 3976.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Fysiska kansliet är stängt. Telefonitid ti och to 10-14.
Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

Gudstjänster

Gudstjänst: söndag 31.10 kl. 10 på Heikasvägen 7.

Högmässa: söndag 31.10 kl. 12 i Johanneskyrkan.

Parentationsgudstjänst: Alla helgons dag 6.11 kl. 14 i Nya kapellet på Sandudd, Sanduddsgatan 20.

Sammanlyst högmässa: söndag 7.11 kl. 10 på Heikasvägen 7. S:t Jacobs barnkör.

OBS! Ingen högmässa i Johanneskyrkan 7.11.

Evensong: söndag 7.11 kl. 18 i Johanneskyrkan. Aftongudstjänst i anglikansk tradition på Alla själars dag. S:t Jacobskören, Tomas vokalsemblem och Johannes kantori.

Middagsbön: alla vardagar kl. 12 i Johanneskyrkan. Diakonin finns på plats i kyrkan tisdagar kl. 12-14.

Veckomässa: onsdagar kl. 18 i Johanneskyrkan.

För uppdaterad information, besök helsingforsforsamlingar.fi/johannes. Du kan också kontakta pastor-skansliet med dina frågor mån-tis och tors-fre mellan kl. 10 och 15 (johannes.fors@evl.fi, 09 2340 7700).

Gemenskap

Träffpunkt: tisdag 2.11 kl. 13 i Högbergssalen. Samtal, gemenskap och kaffe/te.

Sjung sorgen! tisdag 9.11 kl. 14 i Högbergssalen. En akustisk konsert med Carita Holmström och Annika Cleo. Efteråt servering och samtal tillsammans med psykoterapeut Benita Söderström.

Stickningskvällar för alla

Åldrar: 2.11 i Hörnan, Högbergsgatan 10, ingång nära A-trappan. Mer info: nicolina.gronroos@evl.fi eller 050 598 6762.

Seniorfestival på Arbis: Johannes församling/diakoni finns på plats. Dagmarsgatan 3, lördag 13.11 kl. 12-15.

Barnfamiljer

Musiklek: tisdagar kl. 9.30 (6 mån-1 år) och 10.30 (från 3 mån) på Högbergsgatan 10, 2 vän. Kaffe/te efter musikstunden.

Musiklek: tisdagar kl. 14 (0-3 åringar) i Bokvillan, Tavastvägen 125.

Musiklek: torsdagar kl. 10 (0-3 åringar) på Heikasvägen 7 C, 4 vän., Drumsö. Kaffe/te efter musikstunden.

Musiklek: fredagar kl. 9.30 (1-4 åringar) och 10.30 (från 3 mån) på Högbergsgatan 10, 2 vän. Kaffe/te efter musikstunden.

Anmälningar till musiklek riktas till heidi.aberg@evl.fi.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan

S:t Jacobskören övar 2.11 kl. 18.30 på Heikasvägen 7, Ingen övning 9.11.

Roströsten övar 4.11 kl. 18.30 på Högbergsgatan 10, 2 vän. Ingen övning 11.11.

Passionärerna övar torsdag 4.11 kl. 10.30 i Folkhälsanhuset i Brunakär. Ingen övning 11.11.

Sjung sorgen! Tisdagen 9.11 kl. 14 i Högbergssalen. En akustisk konsert med Carita Holmström & Annika Cleo. Efteråt servering och samtal med psykoterapeut Benita Söderström.

JOHANNES

Kvällsgudstjänst

Evensong

Välkommen att fira Evensong i Johanneskyrkan söndag 7.11 kl. 18.

En stämningsfull kvällsgudstjänst i allhelgonatid där körsången har en central plats.

Ungdomar & unga vuxna

Spelkväll för unga vuxna:

9.11 kl. 18-20 i Hörnan, Högbergsgatan 10, ingång nära trappa A. Mer info: viivi.suonto@evl.fi eller 050 407 5165

Typ Livet-kväll: onsdag 10.11 i Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12. Tema: Alkohol och droger. Mera info: viivi.suonto@evl.fi eller 050 407 5165. Besök ungdomsarbets hemsida johannesungdom.wordpress.com för senaste nytt!

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Kansliet: må, ti, to, fre 10-15. Högbergsgatan 10, tel. 09-2340 7700.

Lokaler: Johanneskyrkan, Högbergsg. 12, Högbergssalen och Tian, Högbergsg. 10 E (vän. 2), Hörnan, Högbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, Bokvillan, Tavastv. 125, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1. Drumsö: Heikasvägen 7.

Petrus församling

Gudstjänster

Högmässa: Sö kl. 10 i Munksnäs kyrka. Söndagskola för barn i samband med gudstjänsten. 31.10, 7.11 Thylin.

Sö kl. 12 i Äggelby gamla kyrka. 31.10, 7.11 Thylin.

Puls-gudstjänst: Sö kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en gudstjänstgemenskap för alla åldrar. Välkommen med vare sig du varit med tidigare eller kommer för första gången! Barnkyrka och CoolKids för barn ordnas samtidigt.

Parentationsgudstjänst: 6.11 kl. 16 i Petruskyrkan. Vi minns dem som avlidit under året med att tända ljus.

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer om barnverksamheten!

Barnens söndag: Sö kl. 15.30 Barnkyrka och CoolKids för barn 2-6år och 7-13år i samband med Puls-gudstjänsten. Vi lyssnar på och pratar om bibelberättelser, ber tillsammans och pysslar ibland. Inte 31.10.

Musiklek: Kl. 10 ti i Malm och to i Haga. Välkommen med i vårt glada gäng och sjunga och leka tillsammans! Har du frågor eller vill anmäla dig?

Ingen musiklek under höstlovet. Kontakta församlingspastor Anne Koivula (@evl.fi; tel. 050 342 9990)

Missa inte! Knattekyrka:

31.10 kl. 10 i Petruskyrkan. Knattekyrka är en fest för alla familjer och en möjlighet att träffa andra barnfamiljer, sjunga sånger och höra spännande bibelberättelser. Efteråt åter vi tillsammans. Välkommen med hela familjen och bjud även med vänner! Anmäl dig till Anne Koivula så att maten räcker till.

Evenemang

Keswick 28-30.10.21:

Keswick är en internationell kristen gemenskap med syftet att fördjupa det kristna livet och tron. Temat för helgen är "Hur mår din själ?". Huvudtalaren är Annahita Parsan. Hon är tidigare muslim, flydde från Iran och jobbar nu som präst i svenska kyrkan. To kl. 18, fre kl. 18, lö kl. 12, 14-16, 18 i Munksnäs kyrka. Välkommen!

Dagscafé 9.11: Välkommen med på en eftermiddag med kaffe, gemenskap och litet program. Varannan tisdag kl. 13. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Bodil Sandell, tel. 09 2340 7227 / 050 3803 925

Gudstjänstgruppen i Munksnäs: 4.11 kl. 18 i Munksnäs kyrka. Vill du vara med och bygga gemenskapen i Munksnäsgudstjänsten? Den kristna tron handlar i hög grad om att leva i relation till Gud och till varandra. Vi vill tillsammans medvetet försöka fördjupa den gemenskapen. Vi funderar på hur vi upplever att vi kan och vill bidra. Ronny Thylin, ronny.thylin@evl.fi, 050-3803 548

Andakt och bön

Missa inte! Förbön och Tack:

Ti 9.11 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst varannan vecka i Munksnäs kyrka. Du är välkommen på plats eller att följa online via Petrus facebook. Bengt Lassus, Henrik Perret. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30-16.30, ons kl. 18-20, 09-23407171. Eller till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Morgonandakt i Petruskyrkan:

Börja morgonen med rätt fokus! Tisdagar kl. 9-9.30 börjar vi dagen med lovsång och andakt. Välkommen! Lärjungskolan Transform leder morgonen.

PETRUS

Keswick-möten

Hur mår din själ?

"Hur mår din själ?" är temat för Keswick-möten. Keswick är en internationell kristen gemenskap med syftet att fördjupa det kristna livet och tron. Huvudtalaren är Annahita Parsan. Annahita är tidigare muslim, hon flydde från Iran och jobbar nu som präst i svenska kyrkan. To kl. 18, fre kl. 18, lö kl. 12, 14-16, 18 i Munksnäs kyrka. Välkommen! Mer info: www.petrusforsamling.net/keswick/

Online

Du hittar oss på instagram och facebook: [@petrusforsamling](https://www.instagram.com/petrusforsamling)

Pulsodden: Lyssna på aktuell undervisning från Puls-gudstjänsterna

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net
Kansliet: Må-ti, to-fre kl. 10-13, ons kl. 13-16, tel. 09-2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malm kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelv. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Föränderliga tider

Församlingarna följer med coronasituationen och myndigheternas anvisningar. Vid behov kan evenemang inhiheras eller deltagarantalet begränsas.

Följ med Kyrkpressen och församlingarnas hemsidor för uppdaterad information. Du kan också kontakta din församling om du har frågor eller behöver prata med någon.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Jag har blivit en bättre person

– För en gångs skull ledde gruppsyck till en positiv sak, säger Glenn Johansson. Han valde att bli hjälpledare i församlingen.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

BORGÅ Glenn Johansson är abiturient i Borgå gymnasium. Före konfirmationstiden var han inte alls aktiv i församlingen.

– Jag var med på ett enda barnläger, och jag gick inte i kyrkan förutom när vi gick från skolan.

Själva konfirmationstiden var inte heller det som i första hand fängade hans intresse. Men när hans vänner valde att gå en hjälpledarutbildning i Borgå domkyrkoförsamling efter konfirmandtiden väckte det hans nyfikenhet.

– För en gångs skull ledde gruppsyck till en positiv sak.

– Jag skulle vara en sämre person om jag inte hade gått hjälpisutbildningen, slår han fast.

För honom handlar hjälpledarskapet om en träning i osjälviskhet.

– Som hjälpis är ditt fokus på konfirmanderna och att de ska ha ett så bra läger som möjligt. Det lärde mig mycket om osjälviskhet och att verkligen vilja arbeta för att någon annan ska ha det bra.

Via hjälpledarutbildningen blev han också bekant med ungdomsverksamheten i övrigt.

– När jag började arbeta och vara aktiv i församlingen utvecklades min tro. Alla har sina tvivel, men jag är mycket mer troende i dag.

Utveckling på många plan

Han har fått många nya vänner genom församlingen.

– Och som med all vänskap har det också format mig på många sätt. Församlingen har gett mig nya sociala kontakter utan att isolera mig från andra kontakter.

Ingen har reagerat negativt på hans församlingsengagemang.

– Jag har icke troende vänner och vi accepterar varandra i våra övertygelser.

Glenn Johansson berättar att han fått ett

Glenn Johansson säger att han mognat på många plan tack vare uppdraget som hjälpledare.

FOTO: PRIVAT

bättre självförtroende, dels för att han lärt sig att prata personligt inför konfirmanderna och leda kvällsprogram, men främst handlar det om ett djupare skikt.

– Det heter att man ska älska sig själv som sin nästa, men jag accepterade inte riktigt mig själv tidigare. När man är i ungdomsåren är man osäker och självmedveten, tänker mycket på vad andra tänker om en. Att vara hjälpis har gjort mig bättre på att vara mig själv, att våga visa: det är så här jag är!

Sketcherna han varit med i på lägren har också gett honom mycket, och han har uppskattat att stiga in i olika roller på scenen.

– Det har gett mig förmågan att bjuda

på mig själv. Det förväntas inte att man ska ska göra det som hjälpis, men det är enklare om du kan göra det. Det fick mig ur mitt skal.

Han tycker att det råder en bra balans mellan utmaningar och ansvar för hjälpledarna på lägren i Borgå.

– Vuxna och äldre hjälpisar har lyckats skapa en stämning av att de litar på en, men att de också finns där som ett stöd om man behöver det.

– Det bästa ett läger kan ge är om hjälpisar blir medvetna om styrkor de inte visste att de hade.

»Det har gett mig förmågan att bjuda på mig själv.«

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Fredag 5.11 kl. 18 Lux Aeterna i Lovisa kyrka: Musik i allhelgonatid. Agricolakören och Ruotsinpyhtään Kirkon Kuoro under ledning av Merja Mäkitvirta och Pirjo Laine. Elina Mieskolainen, violin, Vera Tollander, orgel. Fritt inträde.

BORGÅ

To 28.10 kl. 18: Café au Lady-träff på Teams. Samtal och samvaro kvinnor emellan, kort andakt fräs under ledning av församlingspastor Elefteria Apostolidou. Du får en digital mötesinbjudan genom att skicka sms till Ele tfn 040 711 2800.

kl. 19: Konsert i Domkyrkan, Senja Rummukainen, cello & Fanny Söderström, piano. Fritt inträde; programblad 5 €

Sö 31.10 kl. 10: Gudstjänst i Kullo bykyrka, Smeds, Söderström

Kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Apostolidou, Smeds, Söderström, Tollander, Gaudeamuskören

Kl. 18: Konsert i Domkyrkan, Valthornskvartetten Wiener Burschen, Reidar Tollander, orgel.

1.11 Kl. 10: Motion och mission; Motionspromenad i sällskap. Kom med!

Ti 2.11 kl. 12: Andakt och lunch i församlingshemmet, Lundagatan 5

On 3.11 och to 4.11 kl. 10-13: Café Ankaret är öppet, ingång från gården.

Kl. 10.30: Tjejträffen för pensionerade barnledare, i musikrummet

To 4.11 Kl. 9-11.30: Baby och knatterytmik med familjeträff, Domprostgården, Antila, Strömfors

Kl. 13.30: Missionskretsen i Café Ankaret, Runebergsg. 24, Kerstin Vikström

Kl. 18: Bibeljakten, församlingshemmets stora sal, Runebergsg. 24, Erik Vikström, Johnny Holmberg

Kl. 18: Konsert i Lilla kyrkan, Sjung sorgen – konsert, Annika Cleo, sång, Carita Holmström, sång och piano. Efteråt diskussionstillfälle.

Fr 5.11 kl. 19: Sibbo kammarorkester, dir. Tapio von Boehm, program 15/10 €.

Lö 6.11 kl. 12.15: Högmässa på Alla helgons dag, parentation i Domkyrkan, Eisentraut-Söderström, Söderström, Monica Groop. Färdtjänst

Kl. 15: Andakt i Näsebackens begravningskapell, Ståhlberg.

kl. 16: Svenska dagen konsert "Längtan till Norden", Tanja Kauppinen-Savijoki, sopran, Kai Ekman, piano.

BORGÅ Taxi

Färdtjänst

Färdtjänst ordnas till högmässan i regel en gång per månad. Taxiskjutsen är till för dig som av en eller annan orsak har svårt att komma till kyrkan. Du beställer själv en taxi och en diakoniarbetare tar emot dig vid kyrkan och sköter om betalningen. Färdtjänst ordnas **lördag 6.11** till högmässa med ljuständning och **söndag 28.12** på första advent.

Sö 7.11 Kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Ståhlberg, Eisentraut-Söderström, Hätönen

kl. 16: Övergivelsesånger, Låt oss stilla oss för att minnas de avlidna med vacker musik och dikt, Jonna Imeläinen, sång, piano, Kaisa Sidoroff, sång, piano, orgel, Jussi Salonen, sång, Jarno Kokko, sång.

Må 8.11 1.11 Kl. 10: Motion och mission; Motionspromenad i sällskap. Kom med!

Kl. 13: Sjömansmissionskretsen, Göta Ekberg

Kl. 17: Missions- och bibelkväll i Café Ankaret, Lindström

Ti 9.11 kl. 12: Andakt och lunch i församlingshemmet, Lundagatan 5

On 10.11 och to 11.11 kl. 10-13: Café Ankaret är öppet, Runebergsgatan 24, ingång från gården.

On 10.11 Kl. 17: Missions- och bibelkväll i Café Ankaret, Lindström.

Kl. 13: Mariakretsen i musikrummet, Inge Blom

To 11.11 kl. 9-11.30: Baby och knatterytmik med familjeträff, Domprostgården, Jenni Antila, Strömfors

Kl.13.30: Vänstjänstvännerna samlas i Café Ankaret, Runebergsg. 24, Juntunen

BORGÅ Konsert

Sjung sorgen

Välkommen på en akustisk konsert i intimt format i Borgå i Lilla kyrkan **4.11 kl. 18**. Konserten "Sjung sorgen" handlar om att tappa och hitta nytt fotfäste. Om att möta ensamheten för att finna ny gemenskap.

Annika Cleo (sång) och Carita Holmström (sång och piano) bjuder, utgående från sina egna upplevelser av sorg, på nyskrivet material och tonsättningar av dikter och texter av Tua Forsström, Anna Simberg, Solveig von Schoultz och rikssvenska Bruno K. Öijer. Efter konserten ordnas en diskussion.

Kl. 14: Kråkökretsen samlas i Sjötorp, Lindström

Lö 20-sö 21.11: Kvinnoweekend på Siikaniemi kursgård i Lahtis. Anmäl dig senast 2.11. till församlingspastor Elefteria Apostolidou, elefteria.apostolidou@evl.fi eller tfn 040 711 2800.

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi

To 28.10 kl. 9: Anmälan till konfirmandundervisningen 2022 inleds. Anmälan sker via församlingens hemsida och den är öppen till och med 12.11 kl. 15.

Sö 31.10 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka.

On 3.11 kl. 10: Frukost i Söderkulla kyrka. Inledande andakt.

On 3.11 kl. 12: Åttaeuros lunch för daglediga. Inledande andakt.

To 4.11 kl. 13: Box missionskrets, möte i Bykyrkan Tabor, Grönkullavägen 142, Box. Missionärerna Andrey och Christina Heikkilä gästar mötet och berättar om sin verksamhet bland utsatta barn i Ryssland.

BORGÅ Gemenskap

Kvinnoweekend

Välkommen med på en weekend som riktar sig till kvinnor i alla åldrar och erbjuder meningsfulla möten och egen tid, **20-21.11** på Siikaniemi kursgård i Lahtis.

Pia Kummel-Myrskog är gästtalare med temat "Kroppen, själen och anden". Pris: 75 € för medlemmar i Borgå svenska domkyrkoförsamling, 100 € för övriga deltagare. Anmäl dig **senast 2.11.** till församlingspastor Elefteria Apostolidou, elefteria.apostolidou@evl.fi eller tfn 040 711 2800.

SIBBO Ljuständning

Träffa anställda vid Ljusets kapell!

Kom och träffa församlingsanställda vid Ljusets kapell (övre ingången) på **lördag 6.11 kl. 14.30-18**. Prata en stund, få hjälp vid graven och drick en mugg värmande glögg.

Fr 5.11 kl. 9–12: Möjlighet för dagis-grupper och småbarnsfamiljer att träffa barn- och familjearbetare Isabella Munck på gravgården i Kyrkoby och tillsammans med henne fundera på alla helgons dag.

Lö 6.11 kl. 12: Mässa med ljusständning i Sibbo kyrka. Mässan strömmas på församlingens Youtubekanal. Länk hittas på hemsidan och i församlingens sociala media-kanaler. Efter mässan samling för sörjande i Prästgården.

Lö 6.11 kl. 14.30–18: Träffa församlingsanställda vid Ljusets kapell (övre ingången). Prata en stund, få hjälp vid graven och drick en mugg värmande glögg.

Sö 7.11 kl. 18: Högmässa i Sibbo kyrka. Taizémässa, kyrkokören medverkar.

Må 8.11 kl. 19: Vikings veranda. En samsalsgrupp för män i Prästgården. Med Patrik Frisk.

On 10.11 kl. 10: Frukost i Söderkulla kyrka. Inledande andakt.

Församlingens julutfärd: går i år tisdagen den 30.11 (c. kl. 8–17) till Lojo med bland annat guidning i Lojo kyrka och Tytyri-gruvan. Noggrannare tidtabell i kommande annonser. Anmälan under åttaeuros luncherna eller direkt till mi-kael.gronroos@evl.fi, tfn 0400–496976, senast 18.11.

VANDA

Fre 29.10 kl. 18–19 Allsång i höstkvällen: tillsammans med ViAnda-kören i Dickursby kyrka, Vanda svenska församling ordnar en allsångskväll i samband med musikveckan i Dickursby kyrka. ViAnda-kören stöder sången och uppträder med ett flertal sånger. Som konferecier fungerar Gunnar Weckström och kantor Anders Ekberg leder sången och ackompanjerar.

Sö 31.10 Högmässa: i Dickursby kyrka kl. 12 med A. Paavola och A. Ekberg.

Ons 3.11 kl. 7.45–8.15 Stilla morgonbön: med hela kroppen i Dickursby kyrka. Börja dagen med vårdande rörelser och stilla bön tillsammans med andra. Bönen kan dras på två språk enligt deltagarnas önskan. De gånger

som ledaren är Anu Paavola, kan bönen vara på två språk. Andra onsdagar ordnas bönen på finska.

Ons 3.11 kl. 14 Minnesstund: för avlidna missbrukare. Adress: A-Akila, Römpers Ånäsgratan 9, Minnestunden är tvåspråkig och är öppen för alla. Kafeservering. Varmt välkommen.

Ons 3.11 kl. 18 Minnesstund: till minnet för missbrukare i S:t Lars kapell. Minnesstunden är tvåspråkig och är öppen för alla. Varmt välkommen.

Ons 3.11 kl. 18 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka

Lö 6.11 kl. 15 Stilla musik: med A. Ekberg i S:t Lars kapell

Lö 6.11 kl. 16 Gudstjänst till de dödas minne: med K. Willis och A. Ekberg i S:t Lars kapell.

Sö 7.11 kl. 12 Högmässa: i Dickursby kyrka med Kristian Willis och Anders Ekberg. Denna högmässa kommer att vara lite mera speciellt eftersom de kommer att sändas på radion.

Ons 10.11 kl. 18 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka.

Sö 14.11 kl. 13 Himmelverkstad: i Dickursby kyrka. Kom och pyssla ihop en vacker himmel. Församlingen bjuder på kaffe och tilltugg. Verkstaden passar för 15 år och uppåt. Anmäl dig med senast den 8.11 till Heidi Salminen 0503301828.

Skribaanmälan: vecka 42–43 för personer födda 2007 eller tidigare på vantaanriparit.fi

Högmässorna: från Dickursby kyrka: strömmas via församlingens YouTube kanal.

ViAnda – kören: övar kl. 11.30–13.30 på onsdagar, på Helsinggård, Konungsv. 2, Dickursby. Nya sångare hjärtligt välkomna! Info: Anders Ekberg, tfn 0503107096, anders.ekberg@evl.fi

Med förbehåll för ändringar: och annulleringar i programmet p.g.a. pandemin.

Kansliets öppettider: september–december är må–fre kl. 9–12, tfn 09–8306 262, epost vandasvenska@evl.fi

Prästdejour: enligt överenskommelse. Diakonin har öppen mottagning torsdagar kl. 10–11.30.

KOLUMNEN

CAMILLA EKHOLM

Vardagshjältar i livets ström

”ETT MYCKET vanligt misstag är att anse att människorna är goda, dåliga, dumma, kloka. Människan ”flyter”, i henne bor alla möjligheter”, sa den ryska författaren Leo Tolstoj.

Vi människor är fulla av både förtjänster och brister. Goda förebilder behövs men det finns inga övermänniskor. Den enda sant goda är Gud.

Gud har planterat kärleken i oss och vi människor gör allra oftast vårt bästa. Vi försöker räcka till, vi vill se det goda i varandra. Men vi fixar det inte alltid. Hur ofta har inte jag brustit? När jag ville tala lugnt med dottern, men min brådska och oförmåga att lyssna på djupet gjorde att det lugna samtalet blev till höjda röster. Hur ofta ser jag inte min egen spegelbild istället för verkligheten och lastar andra med mina förhastade tolkningar? Men ofta har jag också velat gott och stundvis också lyckats göra gott.

»Hur ofta har inte jag brustit?«

MIN VÄN som inte finns i jordelivet längre kallade ibland med glimten i ögat sig själv för en vardagshjälte då han utfört någon uppgift som hörde vardagen till, med allt vad gäller barn, hushåll och trädgårdsarbete. Livet är fullt av vardagshjältar som gör sitt bästa. Som ibland nästan gör mirakel i att lyssna, finnas till, uppmuntra, styra upp och fixa allt. Men som ibland också brister, i humör, i ork, i bemötande av andra.

VI ÄR människor och människan ”flyter”. Desto viktigare blir det att mitt i vardagsstressen och de hårda kraven på sig själv och andra med jämna mellanrum påminna sig själv och de omkring en att vi är vardagshjältar. Vardagshjältar som mitt i sin upplevelse av misslyckande kan få den där gudomliga puffen som får en att mitt i sin egen trumpenhet, knacka på dotterns dörr, ta henne i famn och säga förlåt. Vad skönt att jag får vara människa och ”flyta” medan Jesus har koll och nogger mig gudomliga puffar åt rätt håll med jämna mellanrum.

Camilla Ekholm är kyrkoherde i Sibbo svenska församling.

VANDA Sång och pyssel

Allsång i höstkvällen

Fredag 29.10 kl. 18–19 blir det allsång tillsammans med ViAnda-kören i Dickursby kyrka, kören stöder sången och uppträder med ett flertal sånger. Gunnar Weckström är konferecier och kantor Anders Ekberg leder sången och ackompanjerar.

Himmelverkstad

Kom och pyssla ihop en vacker himmel i Dickursby kyrka, 14.11 kl. 13. Församlingen bjuder på kaffe och tilltugg. Verkstaden passar för alla från 15 år och uppåt. Anmäl dig senast 8.11 till Heidi Salminen 0503301828.

Längtan efter gemenskap

Församlingskvällar är ett nytt koncept man vill testa i Sibbo. Första träffen drog femtio personer. – Vi uppfinner inte hjulet igen, men behovet av gemenskap finns, säger Patrik Frisk.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

SIBBO Några gånger per termin bjuder Sibbo svenska församling in till en församlingskväll, ett nytt koncept man vill testa.

– Det är en öppen samling för alla åldrar, från barn till lite äldre människor. Det är helt enkelt en gemenskapskväll med lite samtal, musik, allsång och servering, berättar ungdomsarbetare **Patrik Frisk**.

Konceptet ska få vara enkelt.

– Vi uppfinner inte alls hjulet igen, men vi har märkt att det finns ett sug efter det här. Folk vill träffas och umgås.

– Jag vet att det låter lite som att återgå till gamla tidens stugmöten, men jag upplever att kvällar som de här uppfyller en funktion fortfarande. Det måste inte vara ett nytänk.

Han upplever att ett sådant här koncept inte är alldeles vanligt i södra Finland, och med facit på hand var första träffen en lyckad satsning.

– Det kom femtio personer och respon- sen har varit översvallande.

Vad tror du det beror på?

– Det finns många som vill uppleva gemenskap, som vill vara tillsammans med andra människor. Men inte bara det, utan också uppleva en andlig gemenskap, som inte går ut på att sitta i kyrkbänken. Det här är ett annat sätt att umgås, man får träffa själsfränder i en mer avslappnad situation.

– Och man måste självklart inte ha någon speciell tro eller andlig nivå för att delta, tillägger han.

Församlingsmedlemmarna träffar kanske inte de anställda så ofta.

– Tanken är att flera anställda ska vara på plats under kvällarna, också för att vi ska ha en kontaktyta till våra medlemmar.

Det djupt mänskliga är ålderslöst

De personer som dök upp på den första församlingskvällen var i varierande åldrar, och

Patrik Frisk och andra församlingsanställda strävar efter att också satsa på musiken under församlingskvällarna.

FOTO: PRIVAT

»I det avskalade hittade vi kärnan och livet.«

för de yngsta fanns barnvakter på plats.

– Jag upplever det inte som en krånglig sak att hitta ett tema som skulle passa olika åldrar. Bara det är en sak som är mitt i livet och berör människor borde det fungera, säger Patrik Frisk.

Han vill undvika regelrätta predikningar. Första kvällens tema var: Det viktigaste i livet. Patrik Frisk och kyrkoherde **Camilla Ekholm** förde en dialog om sorg, gemenskap och framåtblickande.

– I det avskalade hittade vi kärnan och livet på något sätt.

Församlingskvällar

Nästa församlingskväll ordnas lördag 20.11 kl. 18 i stora salen i Kyrkoby församlingshem, Stora byvägen 1 i Sibbo.

I fokus står trevlig samvaro för alla åldrar.

Under kvällen förs ett samtal med allmänt mänskligt tema. Musiker medverkar och det bjuds på allsång och kaffe/kvällste med smörgåsar. För de yngsta finns barnvakt.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. **Redaktör:** Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Lisbet Nordlund är tacksam över att så många vill fylla på Matbankens förråd och på det viset göra livet lättare för de mest utsatta.

Matbanken behövs

Matbankens verksamhet har nästan återgått till det normala efter coronabegränsningarna. – Den minskar lidandet för dem som är ekonomiskt utsatta, men den gör också en miljöinsats.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

MARIEHAMN Matbanken grundades i tiden som ett samarbete mellan olika kyrkor och organisationer som alla var bekymrade över EU-migranterna som satt utanför butikerna och tiggde.

– Vi började i liten skala. Vi hade klienter som vi inte kunde hjälpa på andra sätt, men vi kunde välkomna dem till Matbanken i stället för att bara komma med ett nej, berättar **Lisbet Nordlund**, som är diakonissa i Mariehamns församling.

Matbanken är en egen förening,

men den är en viktig del av församlingens diakoni.

– Det är över hundra hushåll per vecka som besöker Matbanken. Under pandemin har alla Matbankens kunder fått besöka den varannan vecka.

Överväldigande respons

Matbanken delar ut svinmat från affärer och från lokala matproducenter. Det kommer också in exempelvis äpplen och potatis från jordbrukare.

– I höst har vi fått in lite sämre

med varor och vi hade ganska tomma förråd. Butikerna har blivit bättre på att minska på matsvinnet och så har vi ju haft en exceptionellt fin turistsommar, vilket inneburit att varorna gått åt.

De gick ut på sociala medier och bad om hjälp med att fylla förråden.

– Vi blev helt överväldigade av responsen! Vi har haft arbetsplatser som samlat in varor för matbanken bland personalen, medierna har bjudit på gratisannonser. Just nu ser det bra ut!

Gör också en miljöinsats

Men behovet finns fortfarande, och Matbanken och Mariehamns församlings diakoniarbetare tar tack samt emot alla donationer.

– Jag tycker Matbankens insats är väldigt viktig. Med hjälp av den minskar vi lidandet för dem som lever i ekonomisk utsatthet, men

vi gör också en miljöinsats genom att dela ut matsvinn.

Tror du att Matbankens klienter känner av en tröskel – att det kan kännas svårt att ta emot hjälp?

– Visst finns det en tröskel. Men jag tycker också att den blivit lägre med tiden.

Matbanken har öppet varje onsdag och torsdag. Onsdagarna är reserverade för barnfamiljer och torsdagarna för andra.

– Just nu är pandemiläget sådant att några kunder i taget får komma in, men inte vandra fritt i utrymmet. I stället får man stå vid disken – lite som i butiken förr i tiden! – och peka på vad man vill ha. Det ligger ju i allas intresse att den mat som delas ut verkligen är välkommen och blir uppäten.

Vill du hjälpa till med att fylla Matbankens förråd för hösten? Onsdagar och torsdagar kl 10–12 kan du komma med varor till Matbanken. Andra dagar tar diakonin emot varor på pastorskansliet.

»Tröskeln har blivit lägre.«

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Fr 29.10 kl. 18: Konserten "Sånger av Johannes – nyskrivna sånger i kristen tradition" i Pargas kyrka, med Johannes Westö, gitarr, munspel och sång. Fritt inträde. Servering i pausen.

Lö 30.10 kl. 18.15: Psalmaföreläsning om Britt G. Hallqvists psalmer i Pargas kyrka, med Birgitta Sarelin och Brita Holmström.

Sö 31.10 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Harry S. Backström, Hanna Lehtonen. Välsignelse till tjänst av diakonerna Henrica Lindholm och Linnéa Nygård samt ungdomsarbetsledare Solveig Björklund-Sjöholm.

– **kl. 18:** Lovsångskväll med nattvard i Pargas kyrka med församlingens präster, Pargas kyrkokör samt Sven och Eva Bäcksbacka.

On 3.11 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Harry S. Backström, Hanna Lehtonen.

Lö 6.11 kl. 10: Alla helgons dags gudstjänst med ljusständning i Pargas kyrka, Päivi Nuotio-Niemi, Hanna Lehtonen. Pargas kyrkokör och Johanna Schwela, violin, medverkar.

– **kl. 18:** Aftonmusik på alla helgons dag i Pargas kyrka, konsert med Mikko Heininen, piano.

Sö 7.11 kl. 12: Högmässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 31.10 kl. 11: Högmässa i Nagu kyrka, Kjell Granström, Robert Helin.

On 3.11 kl. 19: Bibel, sång och bön i Nagu kyrka.

Lö 6.11 kl. 18: Alla helgons dags tvåspråkiga kvällsgudstjänst med ljusständning i Nagu kyrka, Kjell Granström, Robert Helin.

Sö 7.11 kl. 11: Sjöfartssöndag med högmässa i Nagu kyrka, Harry S. Backström, Kjell Granström, Robert Helin. Sopplunch och kaffe i församlingshemmet.

Korpo kapellförsamling:

Lö 6.11 kl. 18: Alla helgons dags gudstjänst med ljusständning i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Sö 7.11 kl. 15: Gudstjänst med ljusständning i Norrskata kyrka, Esa Killström, Kjell Granström.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 31.10 kl. 11: Finsk högmässa i Houtskär kyrka, Peter Blumenthal, Uma Söderlund.

Lö 6.11 kl. 11: Alla helgons dags gudstjänst med ljusständning i Houtskär kyrka, Peter Blumenthal, Uma Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

Sö 31.10 kl. 13: Finsk högmässa i Iniö kyrka, Juho Kopperoinen.

– **kl. 15:** Gudstjänst med nattvard i Iniö Aftonro, Jussi Meriluoto.

Lö 6.11 kl. 17.30: Alla helgons dags gudstjänst med ljusständning i Iniö kyrka, Jussi Meriluoto.

Sö 7.11 kl. 13: Högmässa i Iniö kyrka, Jussi Meriluoto.

ÅBO

fre 29.10 kl 10.30–12: Anhörigvårdarcafé, Kvarterssklubben (Henriksgatan 9, Åbo)

sön 31.10:

– **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Björkgren-Vikström (pred), Wikstedt (lit), Söderlund. Barnhörna. Kyrkkaffe. Gudstjänstgrupp Ester medverkar.

– **kl 15:** Mässa, Kustö kyrka. Björkgren-Vikström, Söderlund. Gudstjänstgrupp S:t Karin medverkar. Kyrkkaffe.

mån 1.11:

– **kl 11.45–12:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

– **kl 18:** Diskussionsgrupp för unga vuxna, Aurelia.

tis 2.11:

– **kl 14.30–18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 3.11:

– **kl 10–12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.

– **kl 13–15:** Café Orchidé, Aurelia. Välkommen att bekanta dig med vår nya tf. diakoniarbetare Nenne Lappalainen.

tor 4.11:

– **kl 9.30–11.30:** Familjecafé, Aurelia.

lör 6.11 kl 15.30: Musikkudstjänst med parentation, Uppståndelsekapellet. Ljus tänds till minnet av de församlingsmedlemmar som avlidit det senaste året. Wikstedt, Juslin, Söderlund.

VÄSTÅBOLAND

Musik

Sånger av Johannes

Församlingsveckan "Kyrkan mitt i byn" i Pargas pågår veckan ut. Fredagskvällen bjuder på konserten "Sånger av Johannes – nyskrivna sånger i kristen tradition". Johannes Westö – gitarr, munspel och sång – delar med sig av sånger som kommit till honom under åren som gått. Välkommen på konsert i Pargas kyrka **fredagen 29.10 kl. 18**. Fritt inträde! Församlingen bjuder på servering i pausen.

sön 7.11 kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi. Wikstedt, Söderlund, Juslin. Barnhörna. Kyrkkaffe. Gudstjänstgrupp Rut medverkar.

mån 8.11 kl. 14–15.30: Missionskretsen, Aurelia.

tis 9.11:

– **kl 14.30–18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

– **kl 18–18.30:** Orgelkonsert för konfirmander och andra intresserade med Christian Juslin, Domkyrkan.

ons 10.11:

– **kl 10–12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.

– **kl 12:** Frukostklubben, Kåren (Tavastg. 22, Åbo).

Maria Björkgren-Vikström "Kyrkan och tre aktiva generationer". Anmälning senast 8.11 innan kl. 18 till tkurten@abo.fi, 045-125 5880.

– **kl 13–15:** Café Orchidé, Aurelia.

MARIEHAMN Barn

Pysselklubb med Mariehamns unga församling

Pysselklubben är för dig som är 7–12 år och som är intresserad av att pyssla.

Var? På Villa Carita, Ålandsvägen 45. När? **Varje onsdag kl. 18.00–19.00.**

Klubben leds av församlingens ungledare Felicia Tuominen och Selma Fagerholm.

Välkommen med!

JOMALA Allsång

Kom med och sjung!

Sånger om himlen – **Söndag 7.11 kl. 18.00** i kyrkan. Allsång, körsång och instrumentalmusik kring himmelska toner.

tor 11.11:

- kl 9.30–11.30: Familjecafé, Aurelia.
- kl 18.30: Samtal under temat "Vändpunkt" med John Vikström och Monica Vikström-Jokela, Aurelia. Bokförsäljning kl. 16–18.30, kaffe kl. 17.30, samtalet inleds kl. 18.30. Kvällen arrangeras av Fontana Media, Kyrkpressen och Församlingsförbundet.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Församlingen och Covid-19

Ändringar kan förekomma, följ med i församlingens information på jomala.evl.ax och facebook.com/jomalaforsamling.

Mässor och andakter

Mässor och andakter firas i Sankt Olofs kyrka om inte annat anges. Församlingen följer smittläget och de anvisningar som medföljer.

Högmässa: söndag 31.10 kl. 11.00 Tjugotredje söndagen efter pingst – Förlåt varandra

Högmässa: söndag 7.11 kl. 11.00 Tjugofjärde söndagen efter pingst – Medborgare i två riket

Vesper

Lördag 6.11 kl. 18.30: Helgmålsvesper

Barn och unga

Sjung och gung: för barn ca. 0–4 år.

Torsdagar kl. 9–11, sångstund 9.30.

Tisdagsklubben: åk. 1–4, tisdagar kl. 18–19.30.

Klubb på Fridborg: åk. 1–3, torsdagar kl. 18–19.30.

Vuxenkörer

S:t Olofs kyrkokör: torsdagar 19.00.

Övrig verksamhet

Kenyamissionen: måndagar kl. 13–15

Missionssyfoeringen: tisdagar kl. 12.30.

Gregoriansk sång: varannan måndag (jämn vecka) kl. 19 i kyrkan.

Herrlunch: torsdag 4.11 kl. 12.00. Anmä-

lan på 018 – 32 830 senast 2.11.

Bokcirkel: onsdag 10.11 kl. 14.00

Loppis med barntema: tisdag 16.11 kl. 18–20. Boka bord på sonja.wine@evl.fi.

Café Turné: fredag 29.10 kl. 13.30 på 4H-gården.

Våra sakrament och riter på vardags-språk: onsdagar kl. 18.30–20

All verksamhet hålls i Olofsgården om inte annat nämns.

MARIEHAMN

FR 30.10 kl. 19.00: Musikan-dakt i Mariakapellet.

LÖ 31.10 kl. 11.00: Högmäs-sa i S:t Görans kyrka. OBS! Parentation för alla under året avlidna är kl. 18.00!

LÖ 31.10 kl. 14.00: Finskspråkig mässa i S:t Görans kyrka.

LÖ 31.10 kl. 18.00: Parentation för alla under året avlidna i S:t Görans kyrka.

SÖ 01.11 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka, Gunnevi Styrström, musiker.

TO 05.11 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

TO 05.11 kl. 12.00: Sopplunch på Margaretgården.

SÖ 08.11 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka. Kyrkkaffe.

SÖ 08.11 kl. 15.00: Sinnesromässa i S:t Görans kyrka. Kaffeservering i församlingshemmet från kl. 14.00.

TO 12.11 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

TO 12.11 kl. 12.00: Sopplunch på Margaretgården.
Kyrktaxi till gudstjänst, tfn 018–19500.

KOLUMNEN

MARIA SJÖLUND

Hjärtats trädgård

I MAJ fick jag ett högre stängsel kring mitt trädgårdsland. Äntligen kan jag odla utan att rådjuren tar för sig av grönsakerna och blomsterprakten. Jag har grävt, rensat och flyttat. Sommaren var inte så välplanerad i trädgården, jag hann inte se över det som redan fanns och vad jag ville ha. Potatis och sallad samsades med bärbuskar och blommor. I juli fick jag plantor som fick en tillfällig plats i landet, där det råkade vara ledigt. Landet förändras lite hela tiden. Nu är rotsakerna skördade och det finns mycket plats. Jag har en plan: halva trädgårdslandet för blommor, andra halvan för ätbart.

Ogräset bredde ut sig som en matta. När jag rensat har jag tänkt att livet är som trädgårdslandet. En del växter dominerar, sprider sig och kväver andra. Man behöver tukta och gallra för att det ska finnas utrymme att växa. Vi människor "tuktar varandra" och liksom väder och vind far fram i landet bjuder livet på oväder, utmaningar som kan te sig omöjliga. När vi ser tillbaka kan vi se att det vi varit med om har fått oss att växa, att bli mer rotade och vi har fått en vidare förståelse för andra.

»Vi behöver rensa bort det som varit och leva i nuet.«

OGRÄSMATTAN ÄR borta, det är rent och fritt. När vårsolen börjar värma ska jag klippa, beskära, så nya rader och stöda upp de växter som är sköra. Det ska spira och jag ska njuta. Vi får se det vackra och fina hos varandra, stöda när någon har det tungt och ge varandra utrymme att växa. Med uttrycket "hen har verkligen blommat ut!", menar man att personen har hittat rätt och mår bra. Jag vill hellre använda uttrycket "hen har verkligen slagit ut i blom", hen blommar – är vacker och livskraftig.

Mina växter har en historia, förknippade med människor jag tycker om. I hjärtats trädgård har vi minnen, människor vi tycker om, livets svårigheter, glädjeämnen. Ogräs? Vi behöver fylla på med ny jord, näring och vatten, vi behöver rensa bort det som har varit, och leva i nuet. Den Store Trädgårdsmästaren fyller oss med livskraft så att vi får växa och slå ut i blom.

Maria Sjölund är diakon i Finström-Geta församling.

ÅBO I väntan på advent

En hundrade dunderande adventsfest för hela familjen

Välkommen på fest! Ta med familjen till Aurelia, här har vi roligt program med samvaro. Pysselsugna tar vi väl hand om och lek och spel är vi bra på. Det bjuds på risgrynsgrot och pepparkakor. Vi firar andakt.

När? **Lördagen 20.11.2021 kl. 11–13**

Var? Aurelias första våning. Auragatan 18, Åbo.

Anmälan senast 18.11.2021 via lyyti.in/hundradedunderadefest21

Arrangör: Åbo svenska församling

Kjell Granström gillar det stiliga kyrkskeppet i Nagu kyrka. FOTO: EEVA GRANSTRÖM

Sjöfartssöndag

Söndag 7.11 firas Sjöfartssöndag i Nagu kyrka. Högmässa med Harry S. Backström, Kjell Granström och Robert Helin.

Köttsoffa och kaffe med dopp och samkväm i församlingshemmet efteråt. Mirjam Granström sjunger i kyrkan och vid samkvämet.

Kyrkskeppet firar femtio

Kyrkskeppet Aid i Nagu kyrka fyller femtio – och det firar församlingen med högmässa i kyrkan och samkväm i församlingshemmet.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

NAGU I november blir det 50-årsfest i Nagu kyrka – närmare sagt kyrkskeppet Aids födelsedag. Det byggdes år 1971 av modellbyggare Åke Sandvall i Finby, Nagu.

– Förebilden är Nagubriggen Aid som gick av stapeln år 1873 på Thoras varv i Nagu, berättar Kjell Granström, som är kaplan i Nagu kapellförsamling, som är en del av Västabolands svenska församling.

»Seglationen lade grunden för ett välstånd i bygden.«

Modellens skrov är av träslaget abachi, bordläggningen, brädgångar, stänger och rår av vit bok, däck och däckshus av furu.

– Nagu församling har skänkt kyrkskeppet till kyrkan för att hedra bortgångna, djärva, företagsamma män, som arbetat i sjöfartens tjänst.

Ännu på 1800-talet hängde ett tidigare kyrkskepp, en tremastad fregatt, i Nagu kyrka. Det överfördes sedan till Åbo historiska museum.

Påminner om gemenskap

Kjell Granström har alltid tyckt att kyrkskeppet Aid är stiligt och exakt byggt.

– Men det hänger så högt uppe att det är svårt för kyrkobesökaren att njuta av alla detaljer.

Han påminner om att skeppet är ett kyrkskepp, inte ett votivskepp – det hör alltså inte ihop med en förlisning där kaptenen lovat en gåva till församlingen om besättningen blir räddad.

– Men det påminner oss om en tid då

männen och hela familjer gjorde stora uppoffringar för bygdens väl via sjöfarten. Det påminner oss ännu idag om att vi alla ska sträva efter det gemensamma bästa, var och en på sin plats, också när livet kan kännas som ett upprört hav, säger Granström.

Skeppet påminner också om en speciell era i Nagu sockens historia.

– Seglationen var stor härifrån, och lade grunden för ett välstånd i bygden.

Firar sjöfartssöndag

Kyrkskeppets Aids 50-årsjubileum ska firas med en Sjöfartssöndag i kyrkan.

– Efter högmässan blir det köttsoffa och kaffe med dopp och samkväm i församlingshemmet. Hela bygden hälsas hjärtligt välkommen! säger Granström.

– Temat för söndagen är "medborgare i två riken". Det betyder att vi kristna är medborgare både i samhället och i Guds rike på samma gång. För oss här i skärgården och i Nagu har sjöfarten varit en viktig del av det samhälleliga livet.

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosti utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Att vänta och lyssna

Maria Sten har i sitt arbete fokus på vuxna i kyrkan. I allhelgonatid möts vi i ett samtal om sorg, tröst och mod.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

KRISTINESTAD Under uppväxten i Kristinestad jobbade hon ofta på stadsbiblioteket under loven och drömde om att bli bibliotekarie. Teologin drog ändå det längre sträcket. Idag är **Maria Sten** präst och sakkunnig vid Kyrkans central för det svenska arbetet.

– Jag arbetar bland vuxna i kyrkan och med kulturfrågor. Det kan till exempel gälla bokmässan eller arbetet på språköar. Jag jobbar också mycket med frågor som gäller övergrepp och våld i nära relationer.

År 2010 blev hon prästvigd. Det betyder att hon i mån av möjlighet tar sig an gudstjänster och förrättningar, bland annat jordfästningar.

Hur förbereder du dig inför ett sorgesamtal?

– Jag tänker på att möta människorna där de är. I samtalet brukar jag be dem berätta hurdan den bortgångna var. Vilka minnen har ni? Hurdan var hen? Ofta kommer minnena fram utan att jag behöver fråga särskilt mycket. Det behövs bara någon som ger tid.

– Allt behöver inte vara så idylliskt, ibland kan det finnas konflikter i bakgrunden. Det är så som livet annars också är.

Ibland kan en präst bli ombedd att jordfästa en vän. Hur orkar prästen själv?

– Det är jobbigt att jordfästa en kär vän. Samtidigt är det ett hedersuppdrag. Jag tycker att det ligger något i tanken "ämbetet bär". Jag får tänka att jag är här, inte för min egen skull, utan för att jag har fått en kallelse och ett uppdrag – i sista hand av Gud.

– Vid jordfästningen även nära vän kände jag mig konkret buren för att jag visste

– Jag vill möta människor där de är, säger Maria Sten.
FOTO: EMELIE WIKBLAD

Maria Sten

Bor i Helsingfors, har rötterna i Kristinestad.

Är präst, arbetar som sakkunnig vid Kyrkans central för det svenska arbetet.

Sysslar på fritiden med att fotografera, vattenlöpa, njuta av kulturupplevelser och umgås med vänner.

Kristinestad för mig är ... hav, smala gator, trähus. Vackra hus gör något med en!

att andra bad för mig. "Jag får gråta när jag kommer hem", tänkte jag.

Hur kan vi trösta den som sörjer?

– Jag tror mycket på att vara ett lyssnande öra. Att förmedla: Nu är det din stund. Jag finns här för dig. Du får prata, och det gör ingenting om samma saker kommer flera gånger. "Man ska inte ha bråttom i sorgehus", sa en vän till mig.

Det kan också handla om en konkret uppmuntran i en viss situation.

– Någon kan till exempel behöva höra: Du gjorde inte fel fast du inte satt vid sängen när din närstående dog. Det är sådant vi inte alltid får välja.

Korvsoppans omsorg

Vid en traumatisk händelse kan den praktiska hjälpen vara det allra bästa, konstaterar Maria Sten.

– "För fast korvsoppa!" sa en präst som blev tillfrågad om hur man kunde hjälpa de sörjande efter en tragisk olycka. En matkasse eller en praktisk hjälp av något annat slag är kanske ibland det som behövs.

Alla vill eller orkar inte heller prata. Också här gäller det att lyssna och visa att det är tillåtet att sörja på sitt eget sätt.

– Sorgen är olika, det är viktigt att komma ihåg.

»Det är tillåtet att sörja på sitt eget sätt.«

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

To. 28.10, 4.11 och 11.11. kl. 18.00 Kyrkokör, kl. 19.00 Projektkör
Fre 29.10 och 5.11 kl. 08.30–09.00 Matutdelning
Sö. 31.10 kl. 11.00. Gudstjänst. Heikkilä, Granholm. Projektkören medverkar. Söndagsskola i församlingshemmet.

Ti 2.11 och 9.11 kl. 10–12.00 Små och Stora i församlingshemmet

Ti 2.11 och 9.11 kl. 13–18.00 Baltikumvännernas klädmottagning och loppis är öppet.

Lö. 6.11. kl. 11.00 Alla helgons dags gudstjänst. Kyrkokören medverkar. Ljuständning för de avlidna församlingsmedlemmar som blivit jordfästa här i sin hemförsamling sedan allhelgona i fjol. Om nära anhöriga önskar kan vi tända ljus också för avlidna med anknytning till Korsnäs som begravts på annan ort. Kontakta i så fall pastorskansliet på 044-4101800 eller korsnas.pastorskansli@evl.fi.

Sö. 7.11. kl. 11.00. Gudstjänst i Taklax bönehus/ Söndagsskola i Korsnäs församlingshem.

Ti. 9.11 Församlingsutfärd till Bergö. Vi börjar med guidning vid Bergö kyrka och museet kl.13.30, därefter kaffe i församlingshemmet, andakt och samvaro. Hemfärd ca kl. 16. Anmälan till Hanna senast måndag 8.11. Vi plockar upp deltagare i hela kommunen, tidtabell ges när vi ser vem som anmält sig.

Ti 9.11 kl. 18.00 Pysselcafé för Nordkorea i församlingshemmet

Ons. 10.11 kl. 13.00. Sorgegrupp i församlingshemmet.
Följande vecka, vecka 46 ordnas byasamlingar. Se hemsidan för mera info eller kontakta Hanna.

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Fr 29.10 kl. 19: Pärlbandet i Sby kyrka. Samling för kvinnor, gäst Ebba Carling. Tema: Ur livets skattkista. Norrback Erica, Norrback Daniel.

Fr 29.10 kl. 21: Nattvardsmässa i Sby kyrka. Norrback Daniel.

Lö 30.10 kl. 18: SLEF:s höstfest i Krs förs.hem. Alf och Mona Wallin, Daniel Norrback, Tom Bergman, Olle Nilsson, sång av Consobrinas.

Sö 31.10 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Norrback, Martikainen.

Sö 31.10 kl. 15: Gudstjänst i Sideby kyrka. Norrback, Martikainen.

Sö 31.10 kl. 16: Pop up gospel i Krs förs.hem. Vi träffas och sjunger gospel på engelska med Nanna Rosengård. Inga förkunskaper eller anmälan behövs. Ribacka-Berg Jeanette.

Ti 2.11 kl. 12:30 Missionsstugan i Krs förs.hem. Träff med fokus på missionen. Hellman Siv.

Ti 2.11 kl. 13: Kenyasförening i kyrksalen i Lfds förs.hem. Terminsstart. Välkommen med både nya och gamla deltagare! Vi träffas och tar del av hälsningar från Kenyamissionen. Avgiften för kaffe och dopp, 5 euro går oavkortat till missionsarbetet. Vill du handarbete under samlingen går det bra, ta med eget projekt. Notera utrymmet. Norrback Erica.

Ti 2.11 kl. 14: Diakonisyföreningen träffas i grupprummet i Lappfjärds församlingshem. Välkommen med!

Fr 5.11 kl. 15: Gitarr, fortsättningsgruppen i magasinet i Lfd. Martikainen.

Fr 5.11 kl. 19: Allhelgona-andakt i Tjock kapell. Norrback.

KRISTINESTAD

Gospelsång

Pop up-gospel i Kristinestad

Kom med och sjung glada gospelsånger på engelska med **Nanna Rosengård!**

Det spelar ingen roll om du är en van eller ovan körsångare. Vi sjunger tillsammans för att det är roligt att sjunga, utan krav på att uppträda. Vi träffas två söndagar i höst. Den första träffen är **nu på söndag 31.10 kl. 16–18** i Kristinestads församlingshem. Den andra träffen blir **21.11**.

SOLF Kyrktak i Audru

Välgörenhetskonsert för vänförsamling

Estlandskommittén i Solfs församling samlar den här hösten medel för att hjälpa vänförsamlingen i Audru i Estland som byter plattor på sitt läckande kyrktak.

Lördagen 13.11 kl. 18 har vi i Solf kyrka glädjen att lyssna till **Church Hill Boys** med Kristof-

fer Streng! Kvällen avslutas med andakt av Ruth Vesterlund. Även Estlandskommitténs ordförande Kerstin Borg medverkar som sakkunnig.

Arrangörerna hoppas på talrik uppslutning och offervilja för ett akut behov! Kollekten går oavkortat till Audru-församling. Varmt välkomna!

Lö 6.11 kl. 10: Gudstjänst med parentation i Lappfjärds kyrka. Norrback, Martikainen, kyrkokören med.

Lö 6.11 kl. 12: Gudstjänst med parentation i Krs kyrka. Engström, kyrkokören med.

Lö 6.11 kl. 15: Gudstjänst med parentation i Sideby kyrka. Norrback, Martikainen, Glädjedropparna med.

Sö 7.11 kl. 10: Högmässa i kyrksalen i Lfds förs.hem. Engström, Martikainen.

On 10.11 kl. 13: Pensionärsamling i kyrksalen i Lfds förs.hem. Camilla Skrifvars-Koskinen från Finska missionssällskapet gästar. Alla som är intresserade att höra om FMS arbete varmt välkomna! Kaffe med sött och salt 3 euro.

On 10.11 kl. 16:30 Församlingens orkester övar i Krs förs.hem. Martikainen Anna Karin

On 10.11 kl. 17: Sorgegrupp i kyrksalen i Lfds förs.hem. Grupp för dig som upplevt sorg. Norrback Erica, Hellman Siv, af Hällström Inga-Lene.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

OBS! Morgonandakt varje vardag i Kyrkkanalen kl. 9.30.

Närpes:

Lö 30.10 kl. 18: Aftonmusik i S:ta Maria. Lindén.

Sö 31.10 kl. 12: Gudstjänst. Sundqvist, Heikkilä, Legato.

Sö 31.10 kl. 16: Högmässa i Töjby bykyrka. Uppläsning av de som dött under året i Töjby.

On 3.11 kl. 14.45: Sång- och musikstund i Arken för daglediga. Lindén-Liljehage.

To 4.11. kl. 14: Kalas för 70-åringar i församlingshemmet. Blomberg, Lillbäck Engström, Lindén-Liljehage.

Lö 6.11 kl. 12: Gudstjänst med parentation. Audas-Willman, Lindén-Liljehage, S:ta Maria församlingsskör.

Su 7.11 klo. 12: Suomenkielinen messu. Ingvesgård,

Heikkilä, S:ta Marian kuoro.

Sö 7.11 kl. 18: Glad Ton och The Blazers uppträder på God Jul i Filadelfia. Lindén-Liljehage.

Ti 9.11 kl. 13: Tiistaikeho Närpiössä. Lillbäck Engström.

On 10.11. kl. 13: Tillfälle för samtal el. personlig förbön med diakon i kyrkan. Lillbäck Engström

On 10.11. kl. 14.45: Sång- och musikstund i Arken för daglediga. Lindén-Liljehage.

On 10.11. kl. 18: Familjesång i Arken för vuxna och barn el. barnbarn. Lindén-Liljehage.

On 10.11 kl. 18: Om Liv och Död med Ann-Mari o. Kerstin i kansliets samtalsrum.

Övermark:

Sö 31.10 kl. 14: Högmässa. Ingvesgård, Heikkilä.

Ti 2.11 kl 13: Tisdagskaffe i församlingshemmet. Sång, samvaro o. andakt. Örn, Heikkilä.

Lö 6.11 kl. 14: Gudstjänst med parentation. Jakobsson, Heikkilä.

To 11.11 kl. 18: Gung och sjung. En sångstund för barn med vuxna i församlingshemmet. Heikkilä.

To 11.11 kl. 19: Lovsång och bön i församlingshemmet. Heikkilä.

Pörtom:

Sö 31.10 kl. 10: Gudstjänst. Sundqvist, Granholm.

Lö 6.11 kl. 18: Gudstjänst med parentation. Jakobsson, Granholm, Pörtomkören.

On 10.11 kl. 13: Karasamling i församlingshemmet. Blomberg.

To 11.11 kl. 13: Pensionärssamling i församlingshemmet. A-C Norrback talar om "En dagens fåraherde". Örn, Granholm.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Fr 29.10 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet.

Sö 31.10 kl. 14: Gudstjänst. Englund, Brunell.

Må 1.11 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.

Må 1.11 kl. 17.30: Gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder i kyrkhemmet i Malax.

Ti 2.11 kl. 13: Syföreningen i församlingshemmet

On 3.11 kl. 18: Minior-junior i laden.

On 3.11 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.

Fr 5.11 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet.

Lö 6.11 kl. 16: Ljuständning på alla helgons dag. Vi tänder ljus för de församlingsmedlemmar som avlidit sedan förra allhelgona. Kyrkokören medverkar. Englund, Brunell.

Sö 7.11 kl. 14: Högmässa. Englund, Brunell.

Må 8.11 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.

On 10.11 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.

MALAX

Sö 31.10 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Frank Isaksson, Katri Lax.

Må 1.11 kl. 18: Gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder i KH.

To 4.11 kl. 13: Minnescafé i KH. Arr Österbottens Minneslots.

Lö 6.11 kl. 19: Alla helgons dag. Minnesgudstjänst med ljuständning i kyrkan.

Sö 7.11 kl. 10: Högmässa i kyrkan.

Sö 7.11 kl. 12: Finsk Minnesgudstjänst med ljus-tändning i kyrkan.

Sö 7.11 kl. 17: Bön för alla i FH

Må 8.11 kl. 10: Karacafé i KH. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax.

Må 8.11 kl. 18: Ekumenisk bön i KH.

Ti 9.11 kl. 19: Amici i KH. Vi diskuterar aktuellt och gammalt inom teologi, psykologi och filosofi.

To 11.11 kl. 17: Samtalsgruppen för personer med funktionsvariationer i FH.

PETALAX

Sö 31.10 kl. 12: Gudstjänst. Isaksson, Brunell.

Må 1.11 kl. 17.30: Gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder i kyrkhemmet i Malax.

On 3.11 kl. 13.30: Syföreningen i församlingshemmet

To 4.11 kl. 18.30: Minior-junior i laden.

To 4.11 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.

Fr 5.11 kl. 9: Familjeklubben i prästgården. OBS ny tid!

Lö 6.11 kl. 19: Ljuständning på alla helgons dag. Vi tänder ljus för de församlingsmedlemmar som avlidit sedan förra allhelgona. Kyrkokören medverkar. Isaksson, Brunell.

Sö 7.11 kl. 12: Högmässa. Isaksson, Brunell. Kyrktaxi.

To 11.11 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.

Fr 12.11 kl. 9: Familjeklubben i prästgården.

Fr 12.11 kl. 13: Fredagssamling i församlingshemmet. Taxi.

KOLUMNEN

INGA-LENE AF HÄLLSTRÖM

När motgången möter mig

”VISST SKULLE jag vara glad, bara jag inte hade så många bekymmer.” Speciellt nattetid dyker de upp och förstör nattsömnen. Ekonomi, relationer och hälsa kan ofta ge oro och bekymmer. Som om jag inte hade nog av eget, har människor jag bryr mig om också en hel del.

Efter några natters vältrande i bekymmer och brist på sömn bad jag i min stilla bön få lära mig leva så att livet blir bekymmersfritt. Jag bad om att få hjälp att fatta smarta beslut, sköta saker rätt, ha insikt, tålamod och djup godhet för att komma bort från bekymmer i livet. Jag såg framför mig hur min kropp blev 15 kilo lättare, axlarna blev avslappnade i en ny position samtidigt som ett innerligt leende lyste över hela ansiktet. Lättsamt möter jag livet.

»I livet måste få ingå både en och annan dust och vurpa.«

NÅGRA DAGAR senare läste jag: ”Be inte om medvind. Lär dig segla.” Männe det var ett svar på min bön? Jag behövde påminnelsen.

Redan som ny i föräldrarollen insåg jag att mina barn inte kan eller ska få allt de pekar på. De måste ibland få höra ordet nej och lära sig hantera det. Är jag en klok förälder ber jag inte om en spikrak väg åt mina barn där allt går som på räls. Nej, vi inser alla att i livet måste få ingå både en och annan dust och vurpa. Hurudana människor skulle de annars bli?

Det jag istället ber om för mina barn är insikt, mod, kärlek, kraft och tro. Insikten att kunna skilja rätt från fel, viktigt från oviktigt. Modet att vara sig själva. Kärlek till sig själv och andra. Kraft att ta sig igenom det svåra. Tro på att det finns en mening och någon som hjälper och hör bön.

Devisen ”Be inte om medvind. Lär dig segla” är förenlig med hur jag normalt förhåller mig till livet. I alla fall när jag har sovit ordentligt och därmed har klara tankar!

Inga-Lene af Hällström är vikarierande diakon i Kristinestads svenska församling.

Hans-Erik Lindqvist

Bor i Finby, Närpes.

Är forstmästare och pensionerad stadsdirektör. Medlem i Närpes stadsfullmäktige och ordförande i stadsstyrelsen.

Familj: sambo Mona, tre vuxna barn och två barnbarn.

Intressen: skärgårdsliv, motion och bänkidrott.

– Nu som pensionär hinner jag njuta av naturen på ett helt nytt sätt. Jag tycker till och med om höstmörkret! säger Hans-Erik Lindqvist. FOTO: PRIVAT

”Vi ska jobba för trygghet”

– Jag är tacksam för att jag fick en chans till i livet! säger Hans-Erik Lindqvist, pensionerad stadsdirektör i Närpes.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES För drygt ett år sedan gick **Hans-Erik Lindqvist** i pension från arbetet som stadsdirektör. Det gick inte utan en viss dramatik. I slutskedet av tjänstgöringen fick han problem med hälsan.

– Jag hade haft astma som barn och trodde att det var den som hade kommit tillbaka, men andningsproblemen visade sig bero på ett klaffel på hjärtat. Jag blev opererad i februari i fjol. Jag är tacksam för att jag fick ett nytt liv!

Som stadsdirektör tog han över år 2007, och det hann bli 13 år på posten. Före det arbetade han in-

om skogssektorn i 26 år. Dessutom har han haft ett deltidsjordbruk ända tills i fjol.

– Många har frågat mig om det inte kändes underligt att gå från att vara skogskar till att bli kommunalare. Jag brukar tänka att människorna alltid är väldigt lika oberoende av bransch. Det som man har i uppdrag och utför skiljer sig åt i de olika branscherna, men speciellt som förman är det befriande att erfara att människan i grunden är likadan.

Samhällsengagemanget är inte lagt på paus efter pensioneringen.

I somras blev Hans-Erik Lindqvist invald i stadsfullmäktige i Närpes, och han är dessutom ordförande i stadsstyrelsen från och med i höst.

Varför vill du fortsättningsvis vara engagerad?

– Som pensionär tycker jag att man är skyldig att visa sin tacksamhet för det man fått och det man varit med om. Och samhällsintresset har jag ju alltid haft!

Rollen som förtroendevald är lite annorlunda.

– Det är att besluta och försöka lyssna på invånarna ur en annan synvinkel och göra det bästa för dem.

– Vi ska jobba för trygghet, säger Hans-Erik Lindqvist. Tryggheten är viktig både i familjen och samhället. Det är något vi alla söker, och det kan vi bjuda på i de mindre kommunerna.

Som medlem i styrgruppen och styrelsen för Österbottens välfärdsområde ser han hoppfullt på den kommande vårdreformen och de förändringar den medför.

– Vårdreformen har diskuterats

hela den tid som jag varit med inom det kommunala, och någon gång måste man ju komma till skott. Jag tror att vi kan bygga upp någonting som känns som att alla har nytta av det. Närservicen ska finnas kvar, men jag hoppas också att vi kunde få lite specialvård ute i bygden.

»Jag tror att vi kan bygga upp något som alla har nytta av.«

Hur ser du på församlingens roll i närsamhället?

– Jag har börjat uppskatta tredje sektorn och församlingarna mer och mer. Jag beundrar människor som lägger all sin fritid på att hjälpa andra människor både i närsamhället och längre ute i världen. Det är så viktigt att vara med och skapa trygghet för andra.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

”Det är mycket folk i himlen”

Några barn i Korsholm har funderat på vad som händer efter döden. Och de ger många bra tips: om man saknar någon kan man ha en tyst stund för sig själv. Och bästa sättet att trösta en kompis är till exempel att ge kramar.

SAMMANSTÄLLT AV: SUSANNE NABB-VORNANEN, ULRICA HANSSON OCH FÖRÄLDRAR TILL BARNEN

Signe, 4 år, Solf

1. – Man kommer till hundhimlen. Om man är människa kommer man till människohimlen.

– Jag vet inte hur himlen ser ut, kanske som en gammal hund. Mymlan, vår hund, finns där.

– Man kommer till himlen när man är jättegammal.

Signe anser att hennes mor-mor är väldigt gammal.

– För hon kan räkna jättelångt. Till 70 eller åtminstone till 60 kan hon räkna.

2. – Jag brukar titta på bilder och lyssna på Mymlans sång (*Echoes of Love* heter sången och det var hunden Mymlans officiella namn.)

3. – Man kan paja kompiserna på ryggen och pussa och krama.

Nima, 7 år, Eliana, 4 år

1. – Man far upp i himlen. Man får se dinosaurierna och andra folk och kompisar. Man går på moln och kan hoppa på dem.

2. – Man kan kolla på en bild av den som har dött. Gråta. Fara till graven.

3. – Man kan gå till kompiserna och fråga om han eller hon vill komma på besök. Hitta på något att göra eller leka tillsammans.

Alma 3 år och mamma Lilli-May, Vikby

1. – Bjarne sitter nog på ett moln nu, tror Alma.

– Himlen, dit man far då man dör, är ovanför molnen, och där mår man bra. Men jag skulle nog ändå tycka att det var roligt att få träffa Bjarne igen, funderar Alma.

2. – Vi brukar tillsammans vara och tända ljus på begravningsplatsen ibland.

3. – Det bästa sättet att trösta en kompis är att säga förlåt, säger Alma bestämt.

KORSHOLM Barnen fick fundera på följande frågor:

1. Vad tror du händer efter att någon dött?
2. Vad brukar du göra när du saknar någon som har dött?
3. Hur ska man trösta en ledsen kompis?

Adele, snart 10 år, Ragnar, 5 år, Petsmo

1. Adele: – Man kommer först till himlen, man får nytt liv, och om man vill så kommer man inte ihåg sitt förra liv. Det är mycket folk i himlen, ett stort paradis! Gud har en stor bok, där står namnen på alla människor som har dött.

Ragnar: – Jag tror inte att man kommer tillbaka utan man blir kvar i himlen. Himlen är blå och har stjärnor och moln. Man flyger runt i himlen som en ängel!

2. Adele: – Jag brukar tänka på alla de saker som vi har gjort tillsammans och ha en tyst stund för mig själv.

Ragnar: – Jag brukar se på ett fotografi av den som dött.

3. Adele: – Fråga hur den personen mår. Man ska inte ta över diskussionen utan låta personen berätta och själv bara lyssna och trösta.

Ragnar: – Ge kramar!

Minéa, 11 år, Ester, 9 år, Karperö

1. Ester: – Man blir begravd, så blir ens kropp kvar där men själen far upp till himlen. I himlen får man en ny kropp som inte kan bli sjuk eller skadad. Jag tror det finns lyxiga butiker med saker som är gratis i himlen.

Minéa: – Man kommer upp till himlen. I himlen tror jag att det finns en stor vattenfontän. Det bästa med himlen är att få träffa alla som har dött och som man har långt bak i sin släkt.

2. Ester: – När jag saknar brukar jag ta fram en sak som jag har fått av den personen.

Minéa: – Ingen som jag har känt riktigt bra har dött, så det är svårt att veta.

3. Ester: – Fråga om kompiserna vill leka. Det kan hjälpa att börja tänka på något roligt tillsammans.

Minéa: – Gå fram och fråga hur de mår och fråga om de vill prata.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Barnkyrka: fr 29.10 kl 10 i Smedsby fg. Andakt med Mats Björklund. Därefter serveras soppa till lunch!

Gudstjänst: sö 31.10 kl 11. Rune Lindblom och Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Motion & mission: må 1.11 kl 10. Samling utanför fg i Smedsby. Andakt, gemensam promenad och en chans att ge en slant till missionen. Ledare: Sandra Mörk.

Musikskolans matiné: må 1.11 kl 18 i Korsholms kyrka.

Föreläsning: 1.11 kl.18 i Smedsby fg. Tia-Maria Nord föreläser om "Hur man orkar som en förälder". Föreläsningen är riktad till barnfamiljernas föräldrar. Anmäl gärna senast 29.10 till Henna, 044-7129425 eller Sanna 044-3560531.

Föräldra-barnträff: i Karperö on 3.11 kl 9.30.

"Sångarglädje": ALLSÅNG för daglediga to 4.11 kl 13 i Smedsby fg. Allsångsledare Ann-Christine Nordqvist-Källström.

psalmÅsång: to 4.11 kl 17.30. Reprissändning på Facebook och Youtube av psalmÅsång från 31.10 2020. Medverkande: Ungdomskören Germivox, Adelcrantz Vokalensemble, Kör för alla samt Korall-kören. Musikalisk ledning: Susanne Westerlund och A-C Nordqvist-Källström. Andakt, Ruth Vesterlund. Bild & ljud, Tommy Rannanpää.

Föräldra-barnträff: på HopLop fr 5.11. Samling kl 10 vid ingången. Församlingen betalar barnens inträde! Anmälan senast 3.11 kl 16 till Henna, 044-7129425 eller Sanna 044-3560531!

Allhelgonadagens minnesgudstjänst: lö 6.11 kl 11. Emilia Kontunen, Ann-Christine Nordqvist-Källström och Susanne Westerlund. Korall-kören medverkar. Vi tänder ljus och läser upp namnet på dem som avlidit under det gångna året.

Konsert i allhelgonatid: lö 6.11 kl 19 i kyrkan.

Kammarkören Psallite och Korsholms kammarorkester. Solister: Veera Linna, Evelina Koskinen och Ronja Rantala. Dir. Susanne Westerlund.

Gudstjänst med parentation: sö 7.11 kl 18 i Smedsby fg. Rune Lindblom, Ann-Christine Nordqvist-Källström och Susanne Westerlund. Vi tänder ett ljus för dem som avlidit under året som gått.

Missionssyfoeringen: samlas må 8.11 kl 13 i rum Glöd i Smedsby fg.

Karatträff: ti 9.11 kl 13 i Gröna Rummet i Smedsby fg. Ledare Rune Lindblom.

Föräldra-barnträff: i Tölby on 10.11 kl 9.30.

SOLF Estland

Välgörenhetskonsert för vänförsamling

Estlandskommittén i Solfs församling samlar den här hösten medel för att hjälpa vänförsamlingen i Audru i Estland som byter plattor på sitt läckande kyrktak. **Lördagen 13.11 kl. 18** har vi i Solf kyrka glädjen att lyssna till **Church Hill Boys** med Kristoffer Streng! Kvällen avslutas med andakt av Ruth Vesterlund. Även Estlandskommitténs ordförande Kerstin Borg medverkar som sakkunnig.

Arrangörerna hoppas på talrik uppslutning och offervilja för ett akut behov! Kollekten går oavkortat till Audru församling. Varmt välkomna!

KVEVLAX

Frukost före gudstjänsten: sö 31.10 kl 9-10 i församlingshemmet. Församlingskretsen ordnar.

Gudstjänst: sö 31.10 kl 10 Kass, Andrén.

Bön för bygden: må 1.11 kl 19 i Krubban.

Mathjälpen: ti 2.11 kl.10 i drängstugan. Utdelning av matkassar. (Om du inte kommit tidigare – ring diakonissan före så vi vet antal, tel.nr. 0440462312).

Bibel- och bönegrupp: ti 2.11 kl 19 i Krubban.

Pensionärssamling: ons 3.11 kl 13 i församlingshemmet. Britten Nylund berättar om "Att se på annat sätt" – en synskadads vardag.

Karakaffe: to 4.11 kl 9.15 i drängstugan.

Öppet hus: to 5.11 kl 18 i Fyren, för ungdomar.

Gudstjänst på Alla helgons dag: lö 6.11 kl 10 Kass, Andrén, kyrkokören, Yngve Lithén, saxofon. Vi tänder ljus för alla som avlidit under året.

Högmässa: sö 7.11 kl 10 Kass, Håkan Nitovuori, Andrén.

Mathjälpen: ti 9.11 kl.10 i drängstugan. Utdelning av matkassar.

Ungdomssamling för åk 7: Ons 10.11 kl 15.30, i samarbete med Korsholms svenska och Replot.

Försäljare sökes till Julcafé 26.11 kl.14-18! Anm. till pastorskansliet tfn 3462300 senast 22.11 kl.13.

RELOT

Gudstjänst: sö 31.10 kl.10 i Replot. Berg, Wargh.

Högmässa: sö 31.10 kl.12:30 i Björkö. Berg,

Wargh. Kyrkkaffe efter högmässan.

Öppet hus för föräldrar o barn: on 3.11 kl.9-11 i fh.

Kaffehörna för daglediga: to 4.11 kl.14-15 i fh. Fri

samvaro.

Minnesgudstjänst med ljusständning: Alla helgons dag 6.11 kl.10 i Replot. Svevar, Wargh. Kyrkkaffe efter gudstjänsten i kyrkan.

Minnesgudstjänst med ljusständning: Alla helgons dag 6.11 kl.12:30 i Björkö. Svevar, Wargh. Kyrkkaffe efter gudstjänsten.

Musikgudstjänst i allhelgonatid: sö 7.11 kl.18 i Replot. Svevar, Wargh.

Öppet hus för föräldrar o barn: on 10.11 kl.9-11 i fh.

Kaffehörna för daglediga: to 11.11 kl.14-15 i fh. Fri samvaro.

SOLF

Solfångarna: övar fr 29.10 kl 12.20 i skolans musiksall.

Bön och lovsångskväll: lö 30.10 kl 19 i kyrkan. Andakt och bön med Ruth Vesterlund, musik: Heidi Lång.

De äldres kyrksöndag och skördetacksägelse: sö 31.10 kl 10 med Ruth Vesterlund och Heidi Lång. För att beställa kyrktaxi, ring Joanna Holm tel 050 541 4740 senast fr 29.10! Efter gudstjänsten blir det kyrkkaffe i församlingshemmet! Vi tar gärna emot skördegåvor att smycka kyrkan med! Dessa kan hämtas till Lovisas missionsstuga på lördag kl 11-14.

Motion för mission: må 1.11 kl 9. Samling vid församlingshemmet.

Föräldra-barnträff: ti 2.11 med drop in från kl 9.30 i församlingshemmet. Ledare Joanna Holm och Sanna Huhta. Gemensam frukost (serveras ca 10.30), fri lek och klapp- och klangsånger! Nya välkomna med!

KVEVLAX Frukost

Frukost

Söndagen **31.10 kl. 9** har vi möjlighet att starta dagen med att äta en god **frukost** tillsammans. Församlingskretsen bjuder in till ett rikligt dukat bord, till samtal och gemenskap. Efteråt går vi tillsammans och firar gudstjänst i kyrkan **kl. 10** med kyrkoherde Fredrik och kantor Rodney. Observera att vi går över till vintertid!

Pensionärsträff

Onsdag 3.11 kl. 13 ordnas **pensionärsträff** i församlingshemmet. Britten Nylund, informatör på "Vasa svenska synskadade" och kamratstödsperson berättar om den verklighet synskadade lever i. Välkomna med!

RELOT Allhelgona

Replot och Björkö

Minnesgudstjänsterna på Alla helgons dag, **6.11**, hålls i Replot kyrka **kl. 10** och i Björkö kyrka **kl. 12:30** med Camilla Svevar och Michael Wargh. I Replot kyrka tänds ljus för avlidna Replotbor och i Björkö kyrka för avlidna Björköbor i samband med att namnen räknas upp. Församlingen bjuder på kyrkkaffe i kyrkan efter Replotgudstjänsten och i Björkögården efter Björkögudstjänsten. I fortsättningen bjuds vanligen på kyrkkaffe efter de gudstjänster som hålls dagtid. Det gäller både Replot och Björkö.

På söndagskvällen, **7.11**, är du välkommen till musikgudstjänst i allhelgonatid i Replot kyrka **kl. 18** med Camilla Svevar och Michael Wargh.

Solfångarna: övar fr 5.11 kl 12.20 i skolans musiksalsal.

Minnesgudstjänst: lö 6.11 kl 18 med Ruth Vesterlund och Heidi Lång. Vi tänder ett ljus och läser upp namnen på dem som avlidit under det gångna året.

Högmässa: sö 7.11 kl 10 med Ruth Vesterlund och Heidi Lång.

Samtalscafé: sö 7.11 kl 18 i Prästgården. Samtalscaféet arrangeras i samarbete med Kyrkans Ungdom i Solf-Sundom. Inbjuden gäst är Benjamin Sandell. Servering, samtal och trevlig samvaro står på programmet!

Motion för mission: må 8.11 kl 9. Samling vid församlingshemmet.

Föräldra-barnträff: ti 9.11 kl 9.30 i församlingshemmet.

Pensionärsträff: on 10.11 kl 13 i församlingshemmet

Koralkören: övar on 10.11 kl 18.30 i församlingshemmet. Ledare Heidi Lång.

Välgörenhetskonsert: lö 13.11 kl 18 till förmån för vänförsamlingen i Audru, Estland. Medverkande: Church Hill Boys med Kristoffer Streng, Ruth Vesterlund, andakt och Kerstin Borg, sakkunnig.

BERGÖ

Fr 29.10 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet.

Sö 31.10 kl. 14: Gudstjänst. Englund, Brunell.

Må 1.11 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.

Må 1.11 kl. 17.30: Gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder i kyrkhemmet i Malax.

Ti 2.11 kl. 13: Syföreningen i församlingshemmet

On 3.11 kl. 18: Minior-junior i ladan.

On 3.11 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.

Fr 5.11 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet.

Lö 6.11 kl. 16: Ljuständning på alla helgons dag. Vi tänder ljus för de församlingsmedlemmar som avlidit sedan förra allhelgona. Kyrkokören medverkar. Englund, Brunell.

Sö 7.11 kl. 14: Högmässa. Englund, Brunell.

Må 8.11 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.

On 10.11 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.

MALAX

Sö 31.10 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan.

Frank Isaksson, Katri Lax.

Må 1.11 kl. 18: Gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder i KH.

To 4.11 kl. 13: Minnescafé i KH. Arr Österbottens Minneslots.

Lö 6.11 kl. 19: Alla helgons dag. Minnesgudstjänst med ljuständning i kyrkan.

Sö 7.11 kl. 10: Högmässa i kyrkan.

Sö 7.11 kl. 12: Finsk Minnesgudstjänst med ljuständning i kyrkan.

Sö 7.11 kl. 17: Bön för alla i FH

Må 8.11 kl. 10: Karacafé i KH. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax.

Må 8.11 kl. 18: Ekumenisk bön i KH.

Ti 9.11 kl. 19: Amici i KH. Vi diskuterar aktuellt och gammalt inom teologi, psykologi och filosofi.

To 11.11 kl. 17: Samtalsgruppen för personer med funktionsvariationer i FH.

PETALAX

Sö 31.10 kl. 12: Gudstjänst. Isaksson, Brunell.

Må 1.11 kl. 17.30: Gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder i kyrkhemmet i Malax.

On 3.11 kl. 13.30: Syföreningen i församlingshemmet

To 4.11 kl. 18.30: Minior-junior i ladan.

To 4.11 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.

Fr 5.11 kl. 9: Familjeklubben i prästgården. OBS ny tid!

Lö 6.11 kl. 19: Ljuständning på alla helgons dag. Vi tänder ljus för de församlingsmedlemmar som avlidit sedan förra allhelgona. Kyrkokören medverkar. Isaksson, Brunell.

Sö 7.11 kl. 12: Högmässa. Isaksson, Brunell. Kyrktaxi.

To 11.11 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.

Fr 12.11 kl. 9: Familjeklubben i prästgården.

Fr 12.11 kl. 13: Fredagssamling i församlingshemmet. Taxi.

KOLUMNEN

RUTH VESTERLUND

En kväll då vi minns

VISTÅR inför alla helgons dag, en dag då vi minns våra kära som har lämnat detta livet. Helgen kan vara svår och tung om man saknar och sörjer någon som nyligen gått bort.

Hösten är annars också lite tung och mörk, men jag brukar tänka att på något sätt hjälper själva naturen oss att varva ner och förbereda oss inför just denna helg. Löven i träden virvlar ner, de har bytt färg från grönt till gul-orange-röd-brunt, ja alla dessa färger. På något sätt vill naturen lägga sig till vila.

SÅ HÄR års och inför alla helgons dag är vi många som vill besöka gravgården. Vi smyckar gravarna och gör dem fina inför helgen. Jag har flera gravar som jag brukar besöka då och då, där våra nära och kära ligger. Men min mammas grav är mig allra kärast. Hon dog för några år sedan och hennes grav vill vi gärna smycka med granris från hemmet. Det är granar som mamma och pappa planterade för många år sedan, som nu har blivit riktigt stora. Ovanpå detta granris brukar vi ha ljung och någon ljuslykta, som vi får tända då vi är där.

»Det är ett enda ljushav.«

PÅ ALLHELGONADAGENS kväll brukar det vara väldigt vackert på gravgården med alla ljusen som lyser upp i mörkret. Det är ett enda ljushav. Det är också en speciell stämning inne i kyrkan denna kväll. Speciellt om närstående avlidit under året kan det kännas svårt då namnet läses upp och man tänder ljus för den kära. Denna kväll är en kväll då man tänker på dem som gått bort, och vissa minnen man har väcks till liv. Jag minns då min egen mamma hade gått bort och vi på kvällen satt och samtalade. Då var det någon av oss som sade: "Tänk om vi skulle kunna ringa och fråga hur hon har det!" Det var nämligen så att min mamma brukade ringa nästan varenda kväll och fråga oss hur vi hade det, så vi var så vana vid att samtala en stund på kvällen innan vi skulle gå och lägga oss.

NU FÅR vi speciellt under allhelgonadagen och -kvällen tända ljus och minnas. Vi får vara tacksamma för den tid vi fick vara tillsammans, för allt det ljusa och fina som de nära förmedlade till oss. Och vi får vara så tacksamma för allt som de lärde och sade till oss under hela sin livstid. De ville oss bara gott.

Med önskan om en rofylld och vacker allhelgonatid.

Ruth Vesterlund är församlingspastor.

KORSHOLM Ljuständning Allhelgona

Lördagen 6.11 kl. 11 firas **Allhelgonadagens minnesgudstjänst** i Korsholms kyrka. Vi tänder ljus och läser upp namnet på alla dem som gått bort under året som gått. Emilia Kontunen, Ann-Christine Nordqvist-Källström, Susanne Westerlund samt Korall-kören medverkar.

Konsert i Allhelgonatid lördag kl. 19 i Korsholms kyrka med Kammarkören Psallite och Korsholms kammarorkester. Solister: Veera Linna, Evelina Koskinen och Ronja Rantala. Dir. Susanne Westerlund.

Gudstjänst med parentation söndag kl. 18 i Smedsby församlingsgård. Ett ljus tänds för dem som avlidit under året. Rune Lindblom, Ann-Christine Nordqvist-Källström och Susanne Westerlund. Gudstjänsten strömmas på församlingens Facebooksida. Välkomna att fira Allhelgona med oss!

Kammarkören Psallite och Korsholms kammarorkester består av både amatörer och proffs. Susanne Westerlund är dirigent. FOTON: PRIVAT

Konsert som speglar sorgens nyanser

– Man brukar säga att musiken når dit ordet inte når, säger Susanne Westerlund. I november ordnas ”Konsert i allhelgonatid” i Korsholms kyrka.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

KORSHOLM – Jag tror att musiken har en väldigt stor betydelse i sorgearbete, man brukar säga att musiken når dit ordet inte når, säger **Susanne Westerlund** som är ledande kyrkomusiker i Korsholms svenska församling.

Traditionen att ordna en konsert kring allhelgona går långt tillbaka i tiden i Korsholm. Under pandemin sattes käppar i hjulet, men nu ordnas en konsert i Korsholms kyrka med kammarkören Psallite och Korsholms kammarorkester.

– Orkestern kommer bland annat att framföra Jenkins ”Palladio”, ett verk som till vissa delar är ganska rytmiskt. Men sorgen är mångfacet-

terad, och jag tror att sorgens olika ansikten kan förmedlas genom den här konserten.

Hur mångbottnad sorgen kan vara har Susanne Westerlund upplevt i samtal med anhöriga under minnesstunden.

– Det är ett stort ansvar att göra en repertoar, och jag är jättetacksam att jag får sammanställa ett program som förhoppningsvis kan hjälpa människor i olika delar av sorgprocessen.

Att nå ut och fram

Kammarkören Psallite kommer bland annat att framföra Gammal fäbodpsalm.

Konsert i allhelgonatid

Korsholms kyrka lördag 6.11 kl. 19.
Korsholms kammarorkester: Jenkins ”Palladio”, solister: Evelina Koskinen, Ronja Rantala. Telefon: Violakonsert i G-dur, solist: Veera Linna.

Kammarkören Psallite framför: Gammal fäbodpsalm, I himmelen, Du som gick före oss, Earth song, God be in my head, Aftonbön.

Dirigent: Susanne Westerlund.

Arrangörerna följer med vilka restriktioner som gäller då.

Fritt inträde till konserten.

– Den har framförts på många begravningar, men vad den betyder för den enskilda lyssnaren vet jag inte: Är den trösterik? Eller väcker den något obearbetat? Det behöver vi egentligen inte heller veta, huvudsaken är att vi berör.

Repertoaren skulle ha framförts redan ifjol, men pandemin ville annorlunda. Men Susanne Wester-

»Musik är färskvara.«

lund har omarbetat vissa delar.

– Musik är färskvara. Därför måste vi fråga oss vad som känns aktuellt: Varför spelar vi det här? Vad vill vi förmedla?

Hon märker om musiken berör.

– Det är i stunden vi skapar en dialog mellan utövande musiker och lyssnare, och jag känner starkt om vi når ut och fram, det känns i luften.

Coronapandemin har krävt mycket av musiker, både praktiskt och känslomässigt.

– Repertoaren speglar också mitt år i tjänst.

Ett helt år övade kören virtuellt.

– Jag kunde alltså inte höra dem. Sångarna är värda ett stort tack för att de hållit ut och övat trots allt.

Vilken slags musik tröstar dig?

– Jag är svag för större verk för kör och orkester. Hur man framför musiken är också viktigt, om det känns äkta tilltalas jag oberoende.

– Ibland kan mina barn läsa av mig bättre än jag själv. Min 10-åriga dotter kan säga i bilen: ”Mamma nu tror jag det är dags för det här”, och lägger på musik. Det lyckas varje gång.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. **Redaktör:** Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Marita Holmlunds hjärta klappar för barnen.

Barnen står henne varmt om hjärtat

I nästan fyrtio år jobbade Marita Holmlund som barnträdgårdslärare i Munsala. Barnen står henne fortfarande varmt om hjärtat.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

NYKARLEBY Sedan hon gick i pension 2010 har Marita Holmlund i Vexala haft mera tid att engagera sig i församlingen. Nu sitter hon andra perioden i kyrkofullmäktige och är ersättare i kyrkorådet. Dessutom är hon med i styrgruppen för barn och familj, är församlingsfadder och sjunger i Församlingskören som ersatt kyrkokörerna.

Men det är barnens plats i församlingen som hon i första hand tänker på. Därför försöker hon få mera barnverksamhet till stånd.

– Men det ska finnas både ledare och pengar. Även om man har ett intresse för saken så kan inte allt skötas med frivilliga krafter.

Veckan efter höstlovet kommer hon själv att göra ett försök att starta en läseklubb för ettorna och tvåorna i Munsala skola.

– Jag tänkte läsa ur Barnens Bästa Bibel. Vi får se om det finns något intresse.

Hon konstaterar att det är mycket som konkurrerar om barnens och ungdomarnas intressen idag.

– Det är en utmaning för styrgruppen. Men det är en rolig utmaning.

Hon ser styrgruppens uppdrag som jätteviktigt.

– För det är ju med barnen vi ska börja. Får man barnen med så kommer också föräldrarna. Fast de inte är så intresserade till en början kan deras intresse väckas, säger hon.

Som barn växte Marita Holmlund upp i Damskata och gick i församlingens söndagsskola och junior som barn. Då hölls söndagsskolan på Udden som var åldringshem.

– I Vexala har det traditionellt funnits många olika trosriktningar, vilket gjort att ingen blivit riktigt stark. Någon söndagsskola finns här inte längre. När våra barn var små gick de i baptisternas söndagsskola i byn.

Nytt på programmet

Också skolornas inställning till den konfessionella kristendomsundervisningen har förändrats.

– Därför är det viktigt att försam-

lingen får samla barn och familjer. Vi har bland annat ordnat påsk- och julvandringar, på dagen för skolorna och på kvällarna för allmänheten. De har lockat mycket folk.

Senare i höst ordnar församlingen också en pappa-barn-kväll

»Det krävs ett nytänk. Det är ju det vi håller på med nu.«

i Nykarleby med spårning och annat på programmet.

– Det behövs ett nytänk för att göra församlingen intressant. Det är ju det vi håller på med nu.

De senaste åren har det varit många omställningar i Nykarleby församling.

– De måste göras av ekonomiska skäl. Vi ska tro det blir bra fast det kan kännas lite räddigt ibland för oss äldre. Dessutom ställde coronan till det och allt blev konstigt.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 29.10 kl. 19.00: In da house i Församlingscentrets ungdomsutr., Nylund-Wentus, Mård.

LÖ 30.10 kl. 18.30: Fokus i Församlingscentret, Johan Candelin, lovsång Emilia och David Lövsund, barnfokus, servering.

SÖ 31.10 kl. 12.00: Gudstjänst i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Borgmästare. Johan Sandbergs gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskafor-samling.fi.

MÅ 1.11 kl. 13.30: Mariahemmets syförening i Församlingscentret. Jan-Erik Sandström talar om sorgen och saknaden.

TI 2.11 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TO 4.11 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Konttila.

TO 4.11 kl. 18.00: SLEF:s missionsafton i Församlingscentret.

FR 5.11 kl. 13.15: Andakt med nattvard på Hötorgscenter, Björk, Wester.

FR 5.11 kl. 19.00: In da house i Församlingscentrets ungdomsutr., Nylund-Wentus, Mård.

LÖ 6.11 kl. 13.00: Mässa i Jakobstads kyrka, Edman, Krokfors, Wester, Borgmästare. Kören Gloria, Cantate och Adorate. Direktsänds i YLE Vega. OBS! Tiden. Sänds INTE via församlingens Youtubekanal.

LÖ 6.11 kl. 18.00: Parentation i Pedersöre kyrka. OBS! Platsen. Krokfors, Borgmästare, Wester, diakoniarbetarna. Ett enskilt ljus tänds och den avlidnes namn läses för var och en av våra församlingsmedlemmar som har avlidit sedan senaste Alla helgons dag (oberoende av var jordfästningen ägt rum). Ett gemensamt ljus tänds även för dem som avlidit och begravts på annan ort och för annan sorg. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskafor-samling.fi.

SÖ 7.11 kl. 12.00: Gudstjänst med små och stora i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Wester, öppen dagklubb medverkar.

TI 9.11 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 9.11 kl. 12.00: Taizébön i Johanneskapellet, Wester.

TO 11.11 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Borgmästare.

KRONOBY

Sö 31.10 kl 10.00: Finskspråkig gudstjänst Kronoby kyrka

PEDERSÖRE Konsert

Akustisk bluegrass för Project Liv

Söndagen den **31 oktober klockan 15** kan vänner av bluegrassgospel söka sig till Pedersöre kyrka.

Där sjunger och spelar Jussi Syren & The Groundbreakers och den lokala gruppen Homeward Bound. Musikstilen är gammal akustisk country med andlig prägel så kallad bluegrassgospel.

En andakt och presentation av Project Liv ingår i programmet. Konserten stöder Project Livs verksamhet.

Lö 6.11 kl 10.00: Mässa (strömmas) Kronoby kyrka. Parentation.

Sö 7.11 kl 10.00: Mässa (strömmas) Kronoby kyrka.

Terjärv

Sö 31.10 kl 18.00: Gudstjänst Terjärv kyrka.

Lö 6.11 kl 10.00: Mässa Terjärv kyrka. Parentation.

Sö 7.11 kl 10.00: Gudstjänst Högnabba byahem.

Nedervetil

Sö 31.10 kl 10.00: Gudstjänst (strömmas) Nedervetil kyrka.

Lö 6.11 kl 10.00: Mässa Nedervetil kyrka. Parentation. Kyrkkaffe.

Sö 7.11 kl 10.00: Mässa Norrby byagård.

LARSMO

Gudstjänsterna och högmässorna strömmas via församlingens YouTube kanal Larsmo församling live. Förändringar i församlingens verksamhet kan ske med kort varsel. Aktuell information finns på församlingens hemsida.

To 28.10 kl. 19: Karasamling församlingshemmet. Sånggruppen Fiskarna medverkar.

Sö 31.10 kl. 10: Familjegudstjänst Sjöblom, Forsman, sång av dagklubbarnen.

kl.18: Sommarskriftskolans start och föräldrasamling i kyrkan.

Fre 5.11 kl. 19-20: Stilla musik inför allhelgona i kyrkan. Kyrkan är öppen och du kan komma och gå då det passar dig. Anders Forsman spelar orgelmusik av Johann Pachelbel.

Lö 6.11 kl. 10: Allhelgonadagens högmässa Sjöblom, Lassila, Forsman, parentation. Kyrkvård: Fagnäs, Fagerudd. Lunch och samvaro i församlingshemmet efteråt. Mary Andrén-Pada, handledare i sorgebearbetning, medverkar och delar sina personliga erfarenheter från sin vandring i sorgens landskap. Tillfället är öppet för alla, varmt välkommen!

kl. 15: Allhelgonakonsert i kyrkan Maurice Duruflés Requiem. Karleby Vokalsemblem & Instrumentensemble, sångsolister Rachel McIntosh och Hannu Ilmola, dir. Martti Laitinen. Fritt inträde.

kl. 18: Nattvardsmässa i Risödhall bönehus, Jouko Talonen, Lassila.

Sö 7.11 kl. 10: Gudstjänst Lassila, Forsman, sång Eivor & Nils Johansson. Kyrkvård: Gertruds.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 31.10 kl 10: Gudstjänst Jeppo kyrka, Smeds, Ringwall

– **kl 12:** Högmässa S:ta Birgitta kyrka, Edman, Albert Häggblom, Ringwall

– **kl 18:** Kvällsgudstjänst Munsala fh, Smeds Lönnqvist

Lö 6.11 kl 10: Högmässa S:ta Birgitta kyrka, Edman, Ringwall, ljusständning för avlidna sedan senaste alla helgons dag.

– **kl 10:** Högmässa Jeppo kyrka, Östman, Lönnqvist, ljusständning för avlidna sedan senaste alla helgons dag.

– **kl 18:** Högmässa Munsala kyrka, Östman, Lönnqvist, ljusständning för avlidna sedan senaste alla helgons dag.

Sö 7.11 kl 14: Nattvardsgudstjänst Pensala bönehus, Tomas Klemets, Bengt Forsblom, sång Christel Nyman.

On 10.11 kl 13: Nattvardsandakt Jepoträffis, Östman, Vesternäs, Lönnqvist.

Musik

Sö 7.11 kl 18: Sång och dikt i allhelgonatid S:ta Birgitta, Jyrki Paalanen cello, Rainer Holmgård piano, Johan Klingenberg, Sandra Frilund dikter, Edman, Ringwall (KU).

Grupper och samlingar

To 28.10 kl 13: Missionsmöte Jeppo bönehus. Cha-

LARSMO Musik

Stilla musik i allhelgonatid

Fredagen den **5.11 kl. 19-20** bjuds det på stilla musik i kyrkan. Anders Forsman spelar orgelmusik av Johann Pachelbel. Kyrkan är öppen och du kan komma och gå då det passar dig.

Lördagen den **6.11 kl. 15** framförs Maurice Duruflés Requiem för kör, orkester och sångsolister. Då gästas Larsmo kyrka av Karleby Vokal- och Instrumentensemble, mezzosopranen Rachel McIntosh och barytonen Hannu Ilmola. Dirigent är Martti Laitinen.

JAKOBSTAD Parentation

Avlidnas namn blir upplästa

Välkomna till parentation med ljusständning, textläsning och musik till Pedersöre kyrka **lördag 6.11.2021 kl. 18.00**. Ett enskilt ljus tänds och den avlidnes namn läses för var och en av Jakobstads svenska församlings församlingsmedlemmar som har avlidit sedan senaste Alla helgons dag (oberoende av var jordfästningen ägt rum). Parentationen sänds även via församlingens Youtubekanal och länken finns på www.jakobstadssvenskafor-samling.fi, vilket möjliggör för dem som inte kan fysiskt närvara att ändå ta del av parentationen.

milla o Kristian Sjöbacka.

– **kl 18:** Församlingsfaddersamling Munsala fh

Fr 29.10 kl 19: Bibelhelgsmöte Jeppo fh, Albert Häggblom, André Djupsjöbacka, sångsyrstrarna Andtfolk.

Lö 30.10 kl 19: Bibelhelgsmöte Pensala bönehus, Albert Häggblom, Delilakören, dir. Martin Klemets.

Sö 31.10 kl 14: Jubileumsfest SLEF Nykarleby 50 år, Nkby fh, Albert Häggblom, Mats Edman, historik Åke Lillas, strängband.

To 4.11 kl 13: Missionsmöte Jeppo bönehus, Magnus Dahlbacka.

Fr 5.11 kl 19: Möte Pensala bönehus, Kurt Hellstrand, Dennis Svenfelt, Jeppokvartetten.

Lö 6.11 kl 14: Möte Pensala bönehus, Rune Fant, Bengt Djupsjöbacka, Pensala strängband.

Sö 7.11 kl 14: Tackfest Jeppo bönehus

– **kl 18:** Bön o Lovsång Hirvax baptistkyrka

Må 8.11 kl 18: Kenyamissionen Nykarleby fh, Hjördis Förars

Ti 9.11 kl 13.30: Missionsträffen Nkby fh

To 11.11 kl 13: Samtalsgrupp för män, Nkby fh

– **kl 13.30:** Möte ”Dela tro och liv”, Socklot bönehus, Helena Smeds.

– **kl 17:** Sorgegrupp Nkby fh, en ny grupp startar. Anm senast må 8.11 t diakon Anne, 040 868 7052.

Vi uppdaterar annonseringen kontinuerligt.

Följ med på församlingens webbplats och FB-sidan! Alla gudstjänster från Jeppo kyrka ljudströmmas.

www.nykarlebyforsamling.fi

PEDERSÖRE

Lö 30.10 kl. 18: Vålgörenhetskonsert. Pedersöre kyrka. Nada Nord och Linds orkester. Andakt Portin.

Lö 30.10 kl. 19: Helgsammankomst. Flynängens bönehus.

Lö 30.10 kl. 19: Musikcafé Bennäs kyrkhem, Maria Eklund bjuder på lovsångshits från 90-talet.

Sö 31.10 kl. 10: Gudstjänst Esse kyrka. Granlund, Pandey, manskören, strömmas på Youtube.

Sö 31.10 kl. 15: Sammankomst Punsar bönehus.

Sö 31.10 kl. 15 och 18: Helgsammankomst

Flynängens bönehus.

Sö 31.10 kl. 15: Konsert. Pedersöre kyrka. Bluegrassgospel för Projekt Liv. Jussi Syren & The Groundbreakers, Homeward Bound. Andakt Granlund.

– **kl. 19:** Gudstjänst Purmo kyrka. Portin, Ellfolk-Lasén.

Må 1.11 kl. 13: Symöte. Forsby bykyrka, Eklund.

Må 1.11 kl. 13: Symöte. Kållby bönehus.

Ti 2.11 kl. 13.30: Missionsmöte Emaus bönehus, Kung.

To 4.11 kl. 14: Nattvard i Essehemmet.

Fre 5.11 kl. 19: Ljuständning för dem som avlidit under året. Purmo kyrka. Portin, Ellfolk-Lasén, St Olofskören. Strömmas på Youtube.

Lö 6.11 kl. 10: Högmässa Pedersöre kyrka. Pandey, kyrkokören.

Lö 6.11 kl. 10: Högmässa Esse kyrka. Granlund, Malmsten-Ahlsved, Ida Pettersson tvårflojt.

Lö 6.11 kl. 15: Sammankoms Flynängens bönehus.

Lö 6.11 kl. 16: Ljuständning för dem som avlidit under året Pedersöre kyrka. Pandey, Folke Nylund violin, Daniel Nylund cello.

Lö 6.11 kl. 19: Ljuständning för dem som avlidit under året Esse kyrka. Granlund Kaj, Malmsten-Ahlsved, församlingskören.

Sö 7.11 kl. 10: Högmässa Purmo kyrka. Ellfolk-Lasén

Sö 7.11 kl. 14: Möte Emaus bönehus. André Djupsjöbacka Emilia och David Lövsund.

Sö 7.11 kl. 14: Gudstjänst Forsby bykyrka. Portin, Pandey

Sö 7.11 kl. 15: Sammankomst Punsar bönehus.

Sö 7.11 kl. 15: Sammankomst Flynängens bönehus.

Sö 7.11 kl. 18: Familjegudstjänst Esse kyrka. Granlund, Malmsten-Ahlsved, De 5 musikererna.

Ti 9.11 kl. 13.30: Symöte Åvist bykyrka.

Lö 13.11 kl. 11-13: Soppdag Esse församlingshem. Färdigförpackad älgköttssoppa säljs för Finska Missionssällskapets katastroffond.

Ons 17.11 kl. 13: Lunch för daglediga Esse församlingshem. Eivor och Nisse Johansson. 10 euro. Anmälan senast 12.11 tfn 040-3100458.

KOLUMNEN

HENRIK ÖSTMAN

Förlåtelsens kraft

I ETT ett japanskt fångläger under andra världskriget ställdes en division skotska soldater inför en rasande fångvaktare. En spade saknades. Den skulle genast hittas, annars! När ingen rörde sig, slet officeren upp sitt vapen och hotade att döda dem alla.

Då steg en man fram. Officeren tog en spade och slog ihjäl mannen. När det var över tog de överlevande kroppen och bar den med sig till den andra kontrollpunkten. Då saknades ingen spade – det hade faktiskt skett ett misstag. Budet spred sig som en löpeld: En oskyldig var villig att offra sig för att rädda de andra!

Händelsen hade en djupgående effekt på alla. De började behandla varandra som bröder. Det berättas att när de allierade styrkorna stormade in i lägret, ställde sig de överlevande soldaterna upp på en rad – fast de nu såg mer ut som levande skelett – och skyddade sina fångvaktare. De sade: ”Inget hat, inget dödande mer. Det som vi nu behöver är förlåtelse.”

»Det som vi nu behöver är förlåtelse.«

LIKNELSEN är förstås haltande, men det finns en parallell mellan det som hände i jungeln och den kristna tron: När Jesus älskade oss så högt att han var villig att offra sig för oss, har det en förvandlande kraft på oss. Hans kärlek kan få också oss att börja förlåta. Denna förvandling ligger bakom Jesu ord i anslutning till bönen Fader vår: ”Om ni förlåter människorna deras överträdelser skall er himmelske fader också förlåta er. Men om ni inte förlåter människorna skall inte heller er fader förlåta er era överträdelser.”

Ställer Jesus här ett krav för att vi ska få Guds förlåtelse? Nej, nåden är gratis och fås genom tron, bara för Jesu Kristi skull. Men poängen är att granska vårt sinnelag. Om Gud förlåter oss våra fel och onda gärningar, men vi inte förlåter våra medmänniskor, kan det betyda att det står illa till med oss. Det kan vara ett tecken på att vi inte i tro har tagit emot Guds förlåtelse. Vi är som den onde tjänaren, som misshandlade och satte sin medtjänare i fängelse för att han var skyldig honom pengar, fastän han själv hade fått hela sin skuld efterskönt.

Världen idag hungrar efter förlåtelse och kärlek. Kristus har kommit för att ge oss den. Låt den helige Ande verka i våra hjärtan, så att också vi får hjälp att förlåta dem som står i skuld till oss.

Henrik Östman är kaplan i Nykarleby församling.

NYKARLEBY Jubileum

Bibelhelg med 50-årsfest

Den **29-31 oktober** hålls den traditionella bibelhelgen i Nykarleby församling med Svenska Lutherska Evangeliföreningens lokalavdelningar. Möten hålls i Jeppo församlingshem på fredag och Pensala bönehus lördag, båda kl. 19. På söndag 31.10 uppmärksammas att lokalavdelningen i Nykarleby fyller 50 år med en högmässa i S:ta Birgitta kyrka kl. 12 och jubileumsfest kl. 14 i Nykarleby församlingshem. Verksamhetsledare Albert Häggblom medverkar och Åke Lillas presenterar en historik. Alla är varmt välkomna till evenemangen!

Han upptäcker Nykarleby

Nykarleby är en ort som vikarierande ungdomsledaren Marco Harju inte känner till.

– Det är en enda upptäcktsresa, säger han.

TEXT: **JOHAN SANDBERG**

NYKARLEBY Och det han sett hittills har överraskat honom positivt.

– Det känns jätteroligt att vara här, både i arbetslaget och i själva jobbet. Det är ganska smått och nätt här. Folk är ärliga och står med fötterna på jorden. Det känns enkelt, säger han.

Han började för ungefär en månad sedan som moderskapsvikarie fören av ungdomsledarna. Han har i huvudsak hand om ungdomsarbete i Jeppo och Munsala.

Marco Harju kommer från Nedervetil och har två äldre bröder som bägge jobbar i kyrkan. Sedan två år tillbaka bor han i Jakobstad med sin familj som består av fru och två barn, den äldre är snart fyra och den yngre har nyss fyllt ett år.

– Jag är halvfärdig teolog. Sedan någon gång när jag blir vuxen vill jag bli präst.

För fyra år sedan, när sonen föddes, skiftade prioriteringarna. Då bodde de i Åbo.

– Vi ville komma närmare våra rötter, far- och morföräldrar och resten av familjen, när vi fick barn. Jag var trött på studierna och började jobba. När lönen börjar komma in är det ganska svårt att ge upp den biten. Så länge man är ensam går det bra att leva knappt som studerande, men det vill man inte göra när det kommer barn in i bilden.

Ungdomsledarjobbet i Nykarleby är hans första församlingsjobb sedan han återvände till Österbotten. Han har jobbat som försäljare och med ungdomar på After Eight.

– När vi fick vårt andra barn var jag hemma med henne en tid. Det är jätteviktigt för mig att vara hemma med barnen medan de är små. Sedan ringde Mia Anderssén-Löf och frågade om jag var intresserad av det här vikariatet. Då hittade jag mig i Nykarleby.

Hur ser din arbetsvecka ut?

– Måndag och tisdag är planeringsdagar som jag försöker hålla rena. På onsdagar är vi ungdomsledare i Zachariasskolan och

Marco Harju har i huvudsak hand om ungdomsarbete i Jeppo och Munsala.
FOTO: PRIVAT

»Ett jobb som man gör med sin person.«

Topeliusgymnasiet för att hälsa på ungdomarna och prata med dem. Det är jättekul att vi är välkomna dit. På onsdag är det också hjälpisskolning.

Torsdagar är han i Jeppo. Då är det ungdomskväll på Loftet. Före det har han också minior- och juniorgrupper i Jeppo.

– Vi leker, har charader eller spelar något. Till min hjälp har jag hjälpisar och några föräldrar. Det är bra att vi är många för det kan gå ganska vilt till ibland med barnen.

På fredag har han ungdomskväll i Munsala.

– Utöver det har jag smågrupper, samtal och är med konfirmander på gudstjänster, har lektioner för dem och är på läger.

Är du en lägermänniska?

– Så länge jag var barnlös var jag det. Sedan dess har jag inte varit från mina barn mer än en natt så jag vet inte hur jag kommer att hantera det. Jag får ta det som det kommer.

Har du några visioner som du ska förverkliga?

– Jag har jättemycket respekt för det jobb som gjorts före mig och först måste jag känna in det. Ungdomsarbete är ju ett jobb som man gör med sin person. Man måste utgå från sig själv som det främsta arbetsredskapet.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Ett hav av ljus

Vid allhelgona samlas vi i mörkret och minns dem som gått före oss.

På alla helgons dag brukar man läsa upp namnen på alla de församlingsmedlemmar som gått bort under året. Kolla in annonseringen i din egen församling.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor:

Olars kyrka: sö 31.10 kl. 10.30. Jäntti, Malmgren.

Esbo domkyrka: kl. 12.15. Kanckos, Brunell, Kronlund.

Högmässa på alla helgons dag: i Esbo domkyrka lö 6.11 kl. 12.15. Jäntti, Brunell, Kronlund, Sandberg, Malmgren. Under högmässan läses namnen på de församlingsmedlemmar som avlidit och jordfästs sedan senaste alla helgons dag upp och ljus tänds. Allhelgonacafé i församlingssgården, se nedan.

Högmässa med kaplansinstallation: i Esbo domkyrka sö 7.11 kl. 12.15. Ertman, Erkkö, Sandell, Kolkka, Malmgren, Kronlund, Brunell. Irene Erkkö installeras som kaplan och församlingens nyanställda välsignas. Efter högmässan festkyrkkaffe i församlingssgården.

Allhelgonacafé: i Esbo domkyrkas församlingssgård lö 6.11 fr.om. kl. 10. Öppet hus med kaffeservering för dem som besöker gudstjänsterna och sina anhörigas gravar. Esbo svenska församlings präster och diakoner är på plats för samtal kl. 13–18.

Konfirmandverksamhet 2022: Alla församlingsmedlemmar som är födda 2007 har fått ett brev med informa-

tion om nästa års konfirmandgrupper och den elektroniska anmälningen. Sista anmälningsdag är 31.10. Mer info: esboforsamlingar.fi/kom-med/skriftskola.

Familjeklubbar för föräldrar och småbarn: Vi träffas på följande platser kl. 9.30–11.30: Sång och lek i Sökö kapell varje ti. Esbo domkyrkas församlingssgård varje on. Imse-Vimseklubben i Mattby kapell varje to. Köklax kapell varje fre. Alla vuxna använder ansiktsmask.

Samlingar för daglediga kl. 13–14.30: Ti 2.11 Träffdax i Köklax kapell och Olars kyrka, svenska sidan. On 3.11 Söndrik kapell. To 4.11 Karabacka kapell. Ti 9.11 Köklax kapell.

Välkomna på adventsfest för daglediga: 24.11 kl. 11–14 till Församlingssgården (Kyrkstranden 2). Vi bjuder på gröt, kaffe och jultårta. Musikprogram, andakt och Lucia som kommer på besök. Anmäl er (och ev. specialkost) senast den 21.11 till Henrika Lemberg, 050 597 3313 henrika.lemborg@evl.fi

Symamsellerna: Ti 9.11 kl. 16–19 i Vita huset, Prästgårdsg. 1.

Diakonin stöder och hjälper: Ta kontakt med diakonerna: Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi, Henrika 050 597 3313, henrika.lemborg@evl.fi samt WhatsApp, Facebook eller elektronisk tidsbokning asiointi.espoonseurakunnat.fi Mer info esboforsamlingar.fi/stod-och-

hjalp/samtalshjalp.

Diakonin samlar igen nya yllesockor, för vuxna, att dela ut till klienter vid julen. Sockorna kan hämtas till Kyrkogatan 10 mellan kl. 9–13 och lämnas i korgen i aulan. För mera information: Nina Wallenius 050 432 4323.

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 1: Vi betjänar per telefon må–fre kl. 9–13. Öppet för besök må och to kl. 9–13 eller enligt överenskommen.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning samt beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: Esbo regioncentraltregister, betjäning per telefon och e-post må–ti kl. 9–15 och on–to kl. 9–12, fre stängt. 09 8050 2600, keskusrekisteri.espoo@evl.fi, Bokningstjänster, 09 8050 2601, varauspalvelut.espoo@evl.fi. Begravnings-tjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espoo@evl.fi.

Vid alla evenemang följer vi myndigheternas anvisningar. Ansiktsmask bör användas. Aktuell information får du på esboforsamlingar.fi och sociala medier. Du kan också ringa församlingens kansli, 09 8050 3000, må–fre kl. 9–13.

GRANKULLA

Sö 31.10 kl. 12: Högmässa, Sini Aschan, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

Må 1.11 kl. 19: Requiem i Grankulla kyrka. Aarne Pelkonen, baryton, Kajsa Dahlbäck, sopran, Jan Söderblom, dirigent, ILOA och Briosä-kvartetterna,

Venla Lahti, kontrabas och Heli Peitsalo, orgel. Biljetter 38/19€ via Lippupiste eller en timme före vid dörren.

Ti 2.11 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentalsvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 3.11 kl. 14: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

To 4.11 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Fr 5.11 kl. 18: Musikfestens konsert i kyrkan "Framtidens skapare II".

Briosä-kvartetten: Aino Yamaguchi, violin; Ida Westerlund, violin; Julie Svacinova, altviolin; Siiri Nieminen, cello. Framgångsrik deltagare från Borgå cellotävling. Biljetter 25/10€ via Lippupiste eller en timme före vid dörren.

Lö 6.11 kl. 12: Allhelgonadagens högmässa, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo, Catherine Granlund. Vi läser upp namnen på de församlingsmedlemmar som avlidit under året och tänder ett ljus för var och en av dem. Kyrkkaffe i övre salen.

Sö 7.11 kl. 10: Musikfestens tvåspråkiga musikgudstjänst, Daniel Nyberg, Anna-Kaisa Tuomi, Venla Lahti, kontrabas, Heli Peitsalo, orgel. Kyrkkaffe i övre salen.

Ti 9.11 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen, Catherine Granlund. Sini Aschan och Carola Wikström gäster, två nyanställda i vår församling.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentalsvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 10.11 kl. 14: Kyrkosyfoeringen i övre brasrummet.

Kl. 17.15–19.15: Familjekväll i Grankulla kyrka med matservering, program och andakt, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

To 11.11 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos. Daniela Hildén.

Kl. 10–11: Lofsångs- och förbönegrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Lö 20.11 Julpyssel: i Sebastos kl. 10–12 (grupp 1) och kl. 12.30–14.30 (grupp 2).

Förhandsanmälan till Daniela Hildén, 050 443 0045.

Vill du skänka ett presentkort till jul åt behövande Grankullabor får du lämna in presentkortet till diakonin, kansliet eller till någon av vaktmästarna före den 10.12 så hinner diakonin dela ut gåvorna. Skriv ”svenska diakonin In-

samling julgran” på kuvertet. Diakonin koordinerar bland behövande. Frågor: Catherine Granlund, 050 439 3208.

KYRKSLÄTT

Lö 30.10 kl. 12: Slöjdgruppen träffas i Reguel Bengtströms smedja, ledare Rune Lith

Sö 31.10 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

To 4.11 kl. 10: Förmiddag på Hörnan

Lö 6.11 kl. 16: Parentation i S:t Mikael's kyrka

Sö 7.11 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

Må 8.11 kl. 18.30: Sång och bön i S:t Mikael's kyrka, ledare Lars-Henrik Höglund

Skribastart: 21.11 för skriban 2022

www.kyrkslattsforsamlingar.fi

– tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Sön 31.10 kl. 11 Högmässa: i Svenska Hemmet, Aleksi Majuri, Paula Sirén

Tis 2.11 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet: anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587

Tis 2.11 kl. 12.30–15.45: Tisdagsklubben för eleverna i årskurs 3 i Svenska Hemmet

Ons 3.11 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet, Svenska veckans festkaffe

Lör 6.11 kl. 18 Allhelgonadagens kvällsbön: i Svenska Hemmet. Vi tänder ljus till minne av våra kära. Kim Rantala, Anna Arola, Eila-Sisko Helisma, kvällste

Sön 7.11 kl. 11 Högmässa: i Svenska Hemmet, Kim Rantala, Anna Arola

Tis 9.11 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet, anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587

Tis 9.11 kl. 12.30–15.45 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3 i Svenska Hemmet

Ons 10.11 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet, Choklad Tasting

Ons 10.11 kl. 18.30 A-män bastukväll i Ilkko: Om du behöver skjuts, kontakta Kim Rantala, tfn 050 464 8460.

VANDA

Fre 29.10 kl.18–19 Allsång i höstkvällen: tillsammans med ViAnda-kören i Dickursby kyrka, Vanda svenska församling ordnar en allsångskväll i samband med musikveckan i Dickursby kyrka. ViAnda-kören stöder sången och uppträder med ett flertal sånger. Som konferencier fungerar Gunnar Weckström och kantor Anders Ekberg leder sången och ackompanjerar.

Sö 31.10 Högmässa: i Dickursby kyrka kl.12 med A. Paavola och A. Ekberg.

Ons 3.11 kl. 7.45–8.15 Stilla morgonbön: med hela kroppen i Dickursby kyrka. Börja dagen med vårdande rörelser och stilla bön tillsammans med andra. Bönen kan dras på två språk enligt deltagarnas önskan. De gånger

som ledaren är Anu Paavola, kan bönen vara på två språk. Andra onsdagar ordnas bönen på finska.

Ons 3.11 kl. 14 Minnesstund: för avlidna missbrukare, Adress: A-Akilita, Rönper Ånäsgratan 9, Minnestunden är tvåspråkig och är öppen för alla. Kaffeservering. Varmt välkommen.

Ons 3.11 kl. 18 Minnesstund: till minnet för missbrukare i S:t Lars kapell. Minnesstunden är tvåspråkig och är öppen för alla. Varmt välkommen.

Ons 3.11 kl. 18 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka

Lö 6.11 kl. 15 Stilla musik: med A.Ekberg i S:t Lars kapell

Lö 6.11 kl. 16 Gudstjänst till de dödas minne: med K. Willis och A.Ekberg i S:t Lars kapell.

Sö 7.11 kl. 12 Högmässa: i Dickursby kyrka med Kristian Willis och Anders Ekberg. Denna högmässa kommer att vara lite mera speciellt eftersom de kommer att sändas på radion.

Ons 10.11 kl.18 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka

Sö 14.11 kl 13 Himmelverkstad: i Dickursby kyrka. Kom och pyssla ihop en vacker himmel. Församlingen bjuder på kaffe och tilltugg. Verkstaden passar för 15 år och uppåt. Anmäl dig med senast den 8.11 till Heidi Salminen 0503301828.

Skribaanmälan: vecka 42–43 för personer födda 2007 eller tidigare på vantaanriparit.fi

Högmässorna från Dickursby kyrka: strömmas via församlingens YouTube kanal.

ViAnda – kören: övar kl.11:30–13:30 på onsdagar, på Helsinggård, Konungsv. 2, Dickursby. Nya sångare hjärtligt välkomna! Info: Anders Ekberg, tfn 0503107096, anders.ekberg@evl.fi

Med förbehåll för ändringar: och annulleringar i programmet p.g.a. pandemin.

Kansliets öppettider: september–december är må–fre kl. 9–12, tfn 09–8306 262, epost vandasvenska@evl.fi

Prästdejour: enligt överenskommelse. Diakonin har öppen mottagning torsdagar kl. 10–11.30.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12
Gudstjänst: söndag 31.10 kl. 10 på Heikasvägen 7.

Högmässa: söndag 31.10 kl. 12 i Johanneskyrkan.

Parentationsgudstjänst: Alla helgons dag 6.11 kl. 14 i Nya kapellet på Sandudd, Sanduddsgatan 20.

Sammanlyst högmässa: söndag 7.11 kl. 10 på Heikasvägen 7. S:t Jacobs barnkör.

OBS! Ingen högmässa i Johanneskyrkan 7.11.

Evensong: söndag 7.11 kl. 18 i Johan-

neskyrkan. Aftongudstjänst i engelsk tradition på Alla själars dag. S:t Jacobskören, Tomas vokalensemble och Johannes kantori.

Middagsbön: alla vardagar kl. 12 i Johanneskyrkan. Diakonin finns på plats i kyrkan tisdagar kl. 12–14.

Veckomässa: onsdagar kl. 18 i Johanneskyrkan.

För uppdaterad information, besök helsingforsforsamlingar.fi/johannes. Du kan också kontakta pastorskansliet med dina frågor måntis och tors–fre mellan kl. 10 och 15 (johannes.fors@evl.fi, 09 2340 7700).

Träffpunkt: tisdag 2.11 kl. 13 i Högbergssalen. Samtal, gemenskap och kaffe/te.

Sjung sorgen! tisdag 9.11 kl.14 i Högbergssalen. En akustisk konsert med Carita Holmström och Annika Cleo. Efteråt servering och samtal tillsammans med psykoterapeut Benita Söderström.

Stickningskvällar för alla åldrar: 2.11 i Hörnan, Högbergsgatan 10, ingång nära A-trappan. Mer info: nicolina.gronroos@evl.fi eller 050 598 6762.

Seniorfestival på Arbis: Johannes församling/diakoni finns på plats.Dagmarsgatan 3, lördag 13.11 kl. 12–15.

Musiklek: tisdagar kl. 9.30 (6 mån–1 år) och 10.30 (från 3 mån) på Högbergsgatan 10, 2 vån. Kaffe/te efter musikstunden.

Musiklek: tisdagar kl. 14 (0–3 åringar) i Bokvillan, Tavastvägen 125.

Musiklek: torsdagar kl. 10 (0–3 åringar) på Heikasvägen 7 C, 4 vån., Drumsö. Kaffe/te efter musikstunden.

Musiklek: fredagar kl. 9.30 (1–4-åringar) och 10.30 (från 3 mån) på Högbergsgatan 10, 2 vån. Kaffe/te efter musikstunden.

Anmälningar till musiklek riktas till heidi.aberg@evl.fi.

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan

S:t Jacobskören: övar 2.11 kl. 18.30 på Heikasvägen 7, Ingen övning 9.11.

Roströsten: övar 4.11 kl. 18.30 på Högbergsgatan 10, 2 vån. Ingen övning 11.11.

Passionärerna: övar torsdag 4.11 kl. 10.30 i Folkhälsanhuset i Brunakärr.

Ingen övning 11.11.

Sjung sorgen! Tisdagen 9.11 kl.14 i Högbergssalen. En akustisk konsert med Carita Holmström & Annika Cleo. Efteråt servering och samtal med psykoterapeut Benita Söderström.

UNGDOMAR & UNGA VUXNA

Spelkväll för unga vuxna: 9.11 kl. 18–20 i Hörnan, Högbergsgatan 10, ingång nära trappa A. Mer info: viivi.suonto@evl.fi eller 050 407 5165

Typ Livet-kväll: onsdag 10.11 i Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12. Tema: Alkohol och droger. Mera info: viivi.suonto@evl.fi eller 050 407 5165.

Besök ungdomsarbets hemsida johannesungdom.wordpress.com för senaste nytt!

KYRKSLÄTT Hej familjer!

Familjelördag i Ellen 13.11.2021 kl.10–14

10:15 Andakt med Ela, Jenny och Karin-nallen

10:30 Rimsalabim – vi leker med ord, dansar och fantiserar – en glad rimstund för hela familjen.

11:00 Kan vardagen vara lite magisk? En kort presentation med tips på hur man kan väva in glimtar av glädje in i familjens vardagspussel. Kaffe, saft och fritt att leka hela tiden! Instruktör: Marjo Paavola

www.sagaskogen.fi

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3
www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Matteusmässan: I Matteuskyrkan, söndagar kl. 10. Följ med direkt via Matteus församlings Facebooksida och delta i gemenskapen i kommentarsfältet. Vi strömmar mässan två eller tre gånger i månaden. I november strömmas mässorna 7.11 och 28.11. Strömningarna hittas också på församlingens hemsida. Förändringar i programmet kan ske.

Musikandakt: 31.10 kl. 10. Deltagare i orgelkursen för barn och unga medverkar.

Ljusandakt: Varmt välkomna på Ljusandakt på Alla helgons dag 6.11.2021 kl. 18 i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. Under andakten minns vi alla dem som gått bort under året.

MU-mässan: Matteus Ungdoms veckomässor är tillbaka! Välkommen med vare sig du är ung i ålder eller hjärta, varje onsdag kl. 18.

Missa inte! Kvällsmässan: Söndag 31.10 kl. 18 i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. En stämningsfull mäsas utan krav. Välkommen också på kvällste efteråt.

Molnet: En bönegrupp som är öppen för alla. Du kan komma en eller flera gånger. Vi träffas några torsdagar i månaden i Matteuskyrkan kl. 18–19.30. Följande samlingar 4.11 och 28.11. Välkommen! Info: Gun Holmström, 040 759 6851. Mer info finns också på hemsidan: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Bibel för moderna tänkare: Bibelstudie torsdag 18.11 kl. 18:30 Döden – vad säger Bibeln? Överlever man att mista nån? Gäst: Monica Heikel-Nyberg

Stillhet: Hämta andan i Matteuskyrkan torsdag 18.11 kl. 18–18:30. Tänd ett ljus, lyssna till musiken och dina egna tankar. Stanna upp i en minut eller 30 och tänj ut tiden och tanken i skymningen.

Missa inte! Musikleik: På tisdagar samlas Matteus musikleik i Matteuskyrkan. Välkommen med du som är hemma med barn och vill prata och sjunga bort en stund. Klapp och Klang kl. 10 och 11, Gung och Sjung kl. 11:30. För mera info kontakta musikledare Daniela: daniela.stromsholm@evl.fi.

Tweentisdag: Öppet hus för barn i åk 3–6. Kom och pyssla, spela TV-spel, gör läxor tillsammans med en hjälpis, häng med dina vänner och fika. Tisdagar kl. 14–17.

Öppet hus för unga: I Matteuskyrkan varje onsdag kl. 15–18. Du kan komma och äta mellanmål, läsa läxor, mysa i soffan med en kompis, spela pingis, hänga på telefonen eller bara chilla och prata med våra ungdomsledare.

Popkören: övar varje tisdag kl. 15:30

Kyrkokören: övar varje tisdag kl. 18:30.

Matteus Voice: övar nästa gång söndag 31.10 och 14.11 kl. 15:30

Vår Ton: Håller paus under hösten. Vi

börjar sjunga igen 19.1.2022.

Orgelkonsert med Niels Burgmann: 7.11 kl. 18. Niels Burgmann spelar Bachs sonater nr 3, 4 & 5. Efter konserten tas kollekt upp till förmån för Matteus musikverksamhet.

Stickklubben: Vi träffas torsdagar under veckor kl. 11–13. Följande träffar är 28.10 och 11.11.

Matteus SALT: Lördag 30.10 kl. 10–12. Diskussion och fördjupande reflektion med brunch.

Samling för män: En diskussionskväll fredag 12.11 kl. 18–20, i Matteuskyrkan. Kontakt för SALT och Samling för män – Juho Kankare, 050–3803957

Kvinnor mitt i livet: Intressanta gäster, boksamtal eller promenader. För kvinnor i alla åldrar. Vi träffas 1.11 och 29.11. Mer info: Helena Salenius, helena.salenius@evl.fi.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingen anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med! Våra diakoniarbetare är Carita Riitakorpi 050–380 3986 eller Mari Johnson 050–380 3976.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15
www.petrusforsamling.net

Högmässan: Sö kl. 10 i Munksnäs kyrka. Söndagskola för barn i samband med gudstjänsten. 31.10, 7.11 Thylin.

Sö kl. 12: i Äggelby gamla kyrka. 31.10, 7.11 Thylin.

Puls-gudstjänst: Sö kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en gudstjänstgemenskap för alla åldrar. Välkommen med vare sig du varit med tidigare eller kommer för första gången! Barnkyrka och CoolKids för barn ordnas samtidigt.

Parentationsgudstjänst: 6.11 kl. 16 i Petruskyrkan. Vi minns dem som avlidit under året med att tända ljus.

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer om barnverksamheten!

Barnens söndag: Sö kl. 15.30 Barnkyrka och CoolKids för barn 2–6år och 7–13år i samband med Puls-gudstjänsten. Vi lyssnar på och pratar om bibelberättelser, ber tillsammans och pysslar ibland. Inte 31.10.

Musikleik: Kl. 10 ti i Malm och to i Haga. Välkommen med i vårt glada gäng och sjunga och leka tillsammans! Har du frågor eller vill anmäla dig? Ingen musikleik under höstlovet. Kontakta församlingsspastor Anne Koivula (@evl.fi; tel. 050 342 9990)

Missa inte! Knattekyrka: 31.10 kl. 10 i Petruskyrkan. Knattekyrka är en fest för alla familjer och en möjlighet att träffa andra barnfamiljer, sjunga sånger och höra spännande bibelberättelser. Efteråt äter vi tillsammans. Välkommen med hela familjen och bjud även med vänner! Anmäl dig till Anne Koivula så att maten räcker till.

EKENÄS

Bokkalas Med litterär högmässa och boksamtal

I november, i samband med Bokkalaset i Ekenäs, bjuder Ekenäsnejdens svenska församling på program med litterära förtecken.

Torsdagen den 11.11 kl. 19 hålls ett publikt samtal mellan biskopen i Borgå stift Bo-Göran Åstrand, skådespelaren Simon Häger och teologen Liisa Mendelin. Samtalet baserar sig delvis på innehållet i en kommande bok, i vilken biskopen brevväxlar med Mendelin, Häger, journalisten Jeanette Björkqvist och politikern Ulla-Maj Wideroos.

Samtalet modereras av kyrkoherde Anders Lindström och inträdet är fritt till Ekenäs församlingshem, som är platsen för samtalet.

På uppbrottets söndag den 14.11 firas en litterär högmässa kl. 10 i Ekenäs kyrka där ärkebiskop em. John Vikström är gästpredikant. Övriga medverkande i mässan är kyrkoherde Anders Lindström, kantor Anders Storbacka och Peregrinus-kvartetten. Mässan bandas och sänds i radio i början av 2022.

Keswick 28–30.10.21:

Keswick är en internationell kristen gemenskap med syftet att fördjupa det kristna livet och tron. Temat för helgen är "Hur mår din själ?". Huvudtalaren är Annahita Parsan. Hon är tidigare muslim, flydde från Iran och jobbar nu som präst i svenska kyrkan. To kl. 18, fre kl. 18, lö kl. 12, 14–16, 18 i Munksnäs kyrka. Välkommen!

Dagscafé 9.11: Välkommen med på en eftermiddag med kaffe, gemenskap och litet program. Varannan tisdag kl. 13. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Bodil Sandell, tel. 09 2340 7227 / 050 3803 925

Gudstjänstgruppen i Munksnäs: 4.11 kl. 18 i Munksnäs kyrka. Vill du vara med och bygga gemenskapen i Munksnäs-gudstjänsten? Den kristna tron handlar i hög grad om att leva i relation till Gud och till varandra. Vi vill tillsammans medvetet försöka fördjupa den gemenskapen. Vi funderar på hur vi upplever att vi kan och vill bidra. Ronny Thylin, ronny.thylin@evl.fi, 050–3803 548

Förbön och Tack: Ti 9.11 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst varannan vecka i Munksnäs kyrka. Du är välkommen på plats eller att följa online via Petrus facebook. Bengt Lassus, Henrik Perret. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Eller till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Morgonandakt i Petruskyrkan: Börja morgonen med rätt fokus! Tisdagar kl. 9–9.30 börjar vi dagen med lovsång och andakt. Välkommen! Lärjungaskolan Transform leder morgonen.

Du hittar oss på instagram och face-

book: @petrusforsamling

Puls-podden: Lyssna på aktuell undervisning från Puls-gudstjänsterna

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA GUDSTJÄNSTER

Sö 31.10

– kl. 10: Högmässa i Ekenäs kyrka, Westerholm, Nygård

– kl. 12: Gudstjänst i Bromarvs kyrka, Westerholm, Lindroos

ALLHELGONATID

Vi minns våra kära och tänder ljus för dem som avlidit under året.

Alla helgons dag lö 6.11

– kl. 10: i Ekenäs kyrka, Lindström, Yliportimo, Nygård

– kl. 10: i Tenala kyrka, Westerholm, Lindroos, Mieronkoski

– kl. 13: i Bromarvs kyrka, Westerholm, Lindroos, Mieronkoski

– kl. 13: i Snappertuna kyrka, Yliportimo, Nygård.

Kyrkokörerna medverkar i Ekenäs, Tenala och Snappertuna.

Sö 7.11

– kl. 10: i Ekenäs kyrka, Westerholm, Nygård

To 11.11

Bokkalas kl. 19: i Ekenäs församlingshem: Ett samtal mellan gästerna, biskop Bo-Göran Åstrand, teologen Liisa Mendelin och skådespelaren Simon Häger. Samtalet modereras av khde Anders Lindström och tar avstamp i en blivande brevväxlingsbok med bland andra kvällens gäster.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 29.10:

– kl. 18.00 **Israelisk dansövning:** Församlingshemmet. Viveca Unnerus.

Sö 31.10:

– kl. 10.00 **Högmässa:** Ingå kyrka. Sjöblom, Westerlund.

Må 1.11:

– kl. 13.15–15 **Pysseklubb för barn i lågstadieålder:** Församlingshemmet. Anmälningar: Noora Nylund, tel. 050–501 1755 eller e-post noora-elina.nylund@evl.fi.

Ons 3.11:

– kl. 14.00 **Missionssyfoeren:** Prästgården. Björklöf.

To 4.11

– kl. 11.30–13.00 **Matservering (4 €/person):** Församlingshemmet. Sköld–Qvarnström.

– kl. 18.00–20.00 **Infotillfälle för skriftskola 2022:** Församlingshemmet. Hellsten, Norrvik, Ahlfors.

Fre 5.11:

– kl. 18.00–19.30 **Bus eller ljus?**

Barnens allhelgona: Upplev en berättelse, vandra på kyrkogården med ficklampa (egen ficklampa med), kvällsmål i kyrkan – för barn i åldern 6–12 år: Ingå kyrka. Nylund, Sköld–Qvarnström.

Lö 6.11:

– kl. 10.00 **Allhelgonadagens högmässa med parentation:** Ingå kyrka. Sjöblom, Hellsten, Gustafsson Burgmann.

Sö 7.11:

– kl. 17.00 **Kärlekens måltid (tvåspråkig) – högmässa med gemenskapsmåltid:** Församlingshemmet. Förhandsanmälan senast 3.11.2021 kl 12 tel 09–2219030 eller e-post: inga.kansli@evl.fi. Medv. Tom Hellsten, Marianne Gustafsson Burgmann samt Susann Sköld–Qvarnström.

Må 8.11:

– kl. 13.15–15 **Einsteinklubb (en vetenskaps- och forskningsklubb) för barn i lågstadieålder:** Församlingshemmet. Anmälningar:

Noora Nylund, tel. 050–501 1755 eller e-post noora-elina.nylund@evl.fi

– kl. 18.30 **Bibelgrupp:** Prästgården. Norrvik.

To 11.11:

– kl. 9.00–9.30 **Kontemplativ mor-
gonmeditation:** Ingå kyrka. Gustafsson Burgmann.

– kl. 11.30–13.00 **Matservering (4 €/person):** Församlingshemmet. Sköld–Qvarnström.

– kl. 13.00–14.30 **Minnes- och stödgrupp för närstående vårdare:** Prästgården. Nylands Minneslots i samarbete med Ingå församling.

– kl. 18.00 **Bönegrupp (tvåspråkig):** Prästgården. Tanja Kakko.

OBS!

• Ingå församlings kansli öppet må-ti kl. 9–12, ons-to endast telefonbetjäning, fre stängt.

• Ingå församlings diakonimottagning är stängd tills vidare – ta kontakt per telefon, tel 040–555 2090/Birgitta Lindell (e-post: birgitta.lindell@evl.fi) eller tel 050–413 8814/Terese Norrvik (e-post: terese.norrvik@evl.fi).

KARIS-POJO

Söndag 31.10

– kl. 10: Högmässa i Karis kyrka, Rautio, Tiitu.

– kl. 12: Högmässa i Pojo kyrka, Rautio, Lindroos.

ALLHELGONA: Vi minns våra kära och tänder ljus för dem som gått bort under året.

Fre 5.11 kl. 18: Kvällsmässa med ljuständning i Svartå kyrka.

Alla helgons dag lö 6.11

–kl. 10: Högmässa i Karis kyrka.

–kl. 12: Högmässa med ljuständning i Pojo kyrka.

–kl. 18: Musikandakt med ljuständning i Karis kyrka.

Sö 7.11

–kl. 12: Högmässa i Pojo kyrka. Ingen högmässa i S:t Katarina kyrka.

–kl. 17: Barnvänlig allhelgonagudstjänst i S:t Olofs kapell i Karis. Vi går först på en stämningsfull kort promenad på gravgården, så leta fram din ficklampa eller lykta. Saft och smörgås efteråt i församlingshemmet. Kontakta Martina Lundström tfn 044 755 3626.

Närmare info om vår verksamhet hittar du på www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Mässa i S:t Petri kyrka: sö. 31.10 kl. 12.

Babygruppen i Lugnet: må. 1.11 kl. 10.

Klapp & Klang i Postilla: to. 4.11 kl. 10.

Bibelgruppen: samlas i församlingshemmet to. 4.11 kl. 17.

Mässa i S:t Petri kyrka: sö. 7.11 kl. 12
Vänligen se mer info och uppdateringar på www.sjundeaforsamling.fi

ESBO STIFT

Lojo

2.11. kl. 13.30: Samling för daglediga i Virkby kyrka. Trevlig samvaro och kaffe. Taxi.

6.11. kl. 13.00: Högmässa i Lojo S:t Lars kyrka. Efter högmässan kransnedläggning vid minnesmärket av De glömda i Lojo. Kyrktaxi, kyrkkaffe.

6.11. kl. 16.00: Allhelgonadagens tvåspråkiga andakt i Virkby kyrka. Vi minns de under året avlidna.

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Fredag 5.11 kl. 18 Lux Aeterna i Lovisa kyrka: Musik i allhelgonatid. Agricolakören och Ruotsinpyhtään Kirkon Kuoro under ledning av Merja Mäkivirta och Pirjo Laine. Elina Mieskolainen, violin, Vera Tollander, orgel. Fritt inträde.

BORGÅ

To 28.10 kl. 18: Café au Lady-träff på Teams. Samtal och samvaro kvinnor emellan, kort andakt firas under ledning av församlingspastor Eleftheria Apostolidou. Du får en digital mötesinbjudan genom att skicka sms till Eleftheria tfn 040 711 2800.

kl. 19: Konsert i Domkyrkan, Senja Rummukainen, cello & Fanny Söderström, piano. Fritt inträde; programblad 5 €

Sö 31.10 kl. 10: Gudstjänst i Kullo bykyrka, Smeds, Söderström

kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Apostolidou, Smeds, Söderström, Tollander, Gaudeamuskören

kl. 18: Konsert i Domkyrkan, Valthornskvartetten Wiener Burschen, Reidar Tollander, orgel.

1.11 kl. 10: Motion och mission; Motionspromenad i sällskap. Kom med!

ti 2.11 kl. 12: Andakt och lunch i församlingshemmet, Lundagatan 5

On 3.11 och to 4.11 kl. 10–13: Café Ankaret är öppet, ingång från gården.

kl. 10.30: Tjejräffen för pensionerade barnledare, i musikrummet

To 4.11 kl. 9–11.30: Baby och knatterytmi med familjeträff, Domprostgården, Antila, Strömfors

kl. 13.30: Missionskretsen i Café Ankaret, Runebergsg. 24, Kerstin Vikström

kl. 18: Bibeljakten, församlingshemmets stora sal, Runebergsg. 24. Erik Vikström, Johnny Holmberg

kl. 18: Konsert i Lilla kyrkan, Sjung sorgen – konsert, Annika Cleo, sång, Carita Holmström, sång och piano. Efteråt diskussionstillfälle.

Fr 5.11 kl. 19: Sibbo kammarorkester, dir. Tapio von Boehm, program 15/10 €.

Lö 6.11 kl. 12.15: Högmässa på Alla helgons dag, parentation i Domkyrkan, Eisentrut–Söderström, Söderström, Monica Groop. Färdtjänst

kl. 15: Andakt i Näsebackens begravningskapell, Ståhlberg.

kl. 16: Svenska dagen konsert ”Längtan till Norden”, Tanja Kauppinen–Savijoki, sopran, Kai Ekman, piano.

Sö 7.11 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Ståhlberg, Eisentrut–Söderström, Hätönen

kl. 16: Övergivelsesånger, Låt oss stilla oss för att minnas de avlidna med vacker musik och dikt, Jonna Imeläinen, sång, piano, Kaisa Sidoroff, sång, piano, orgel, Jussi Salonen, sång, Jarno Kokko, sång.

Må 8.11 1.11 kl. 10: Motion och mission; Motionspromenad i sällskap. Kom med!

kl. 13: Sjömansmissionskretsen, Göta Ekberg

kl. 17: Missions- och bibelkväll i Café Ankaret, Lindström

ti 9.11 kl. 12: Andakt och lunch i församlingshemmet, Lundagatan 5

On 10.11 och to 11.11 kl. 10–13: Café Ankaret är öppet, Runebergsgatan 24,

ingång från gården.

ON 10.11 kl. 17: Missions- och bibelkväll i Café Ankaret, Lindström.

kl. 13: Mariakretsen i musikrummet, Inge Blom

To 11.11 kl. 9–11.30: Baby och knatterytmi med familjeträff, Domprostgården, Jenni Antila, Strömfors

kl. 13.30: Vänstjänstvännerna samlas i Café Ankaret, Runebergsg. 24, Juntunen

kl. 14: Kråkökretsen samlas i Sjötorp, Lindström

Lö 20–sö 21.11: Kvinnoveekend på Siikaniemi kursgård i Lahtis. Anmäl dig senast 2.11. till församlingspastor Eleftheria Apostolidou, eleftheria.apostolidou@evl.fi eller tfn 040 711 2800.

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbo-svenskaforsamling.fi

To 28.10 kl. 9: Anmälan till konfirmandundervisningen 2022 inleds. Anmälan sker via församlingens hemsida och den är öppen till och med 12.11 kl. 15.

Sö 31.10 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka.

On 3.11 kl. 10: Frukost i Söderkulla kyrka. Inledande andakt.

On 3.11 kl. 12: Ättäeuroslunch för daglediga. Inledande andakt.

To 4.11 kl. 13: Box missionskrets, möte i Bykyrkan Tabor, Grönkullavägen 142, Box. Missionärerna Andrey och Christina Heikkilä gästar mötet och berättar om sin verksamhet bland utsatta barn i Ryssland.

Fr 5.11 kl. 9–12: Möjlighet för dagisgrupper och småbarnsfamiljer att träffa barn- och familjearbetare Isabella Munck på gravgården i Kyrkoby och tillsammans med henne fundera på alla helgons dag.

Lö 6.11 kl. 12: Mässa med ljuständning i Sibbo kyrka. Mässan strömmas på församlingens Youtubekanal. Länk hittas på hemsidan och i församlingens sociala media-kanaler. Efter mässan samling för sörjande i Prästgården.

Lö 6.11 kl. 14.30–18: Träffa församlingsanställda vid Ljusets kapell (övre ingången). Prata en stund, få hjälp vid graven och drick en mugg värmande glögg.

Sö 7.11 kl. 18: Högmässa i Sibbo kyrka. Taizémässa, kyrkokören medverkar.

Må 8.11 kl. 19: Vikings veranda. En samtalsgrupp för män i Prästgården. Med Patrik Frisk.

On 10.11 kl. 10: Frukost i Söderkulla kyrka. Inledande andakt.

Församlingens julutfärd: går i år tisdagen den 30.11 (c. kl. 8–17) till Lojo med bland annat guidning i Lojo kyrka och Tytyri-gruvan. Noggrannare tidtabell i kommande annonser. Anmälan under ättäeurosluncherna eller direkt till mikael.gronroos@evl.fi, tfn 0400–496976, senast 18.11.